

WSTĘP

Założenia polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2026 zostały opracowane w oparciu o przyjęte polityki i programy miejskie, z uwzględnieniem obecnej sytuacji budżetowej Wrocławia, jak również na podstawie, mających wpływ na tę sytuację – aktualnych i prognozowanych – warunków makroekonomicznych takich jak poziom stóp procentowych, wahania kursowe, poziom inflacji, wielkość PKB, polityka fiskalna itd. Ich zmienność sprawia, że zakresy wszystkich przedsięwzięć i zadań wymienionych w niniejszych *Założeniach* będą na bieżąco dostosowywane do struktury wydatków i możliwości budżetowych Gminy Wrocław.

Wydatkowanie środków będzie się odbywało w granicach limitów zobowiązań określonych w uchwale budżetowej na dany rok oraz limitów zobowiązań określonych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Wrocław dla zobowiązań wieloletnich. W ramach polityki finansowej w 2026 r. i w latach kolejnych będą kontynuowane działania w zakresie zabezpieczenia środków finansowych na wszystkie niezbędne wydatki bieżące oraz realizację rozpoczętych i zaplanowanych zadań inwestycyjnych, jak również na współfinansowanie projektów realizowanych z wykorzystaniem środków europejskich i innych źródeł bezzwrotnych.

W 2026 r. utrzymany będzie wysoki poziom inwestycji w dziedzinie transportu publicznego, dokonywanych przede wszystkim w ramach projektu *Zintegrowany System Transportu Szynowego we Wrocławiu* oraz *Wrocławskiego Programu Tramwajowo-Autobusowego na lata 2024-2032*. Kontynuowany będzie program rozwoju i poprawy funkcjonowania komunikacji kolejowej na terenie Wrocławia i Aglomeracji Wrocławskiej. Priorytetem polityki transportowej pozostanie rozwój sieci linii tramwajowych. Powstaną nowe linie tramwajowe, nastąpi przebudowa istniejącej sieci tramwajowej, modernizacja rozjazdów, wymiana trakcji, poprawa jakości stanu torowisk. Do zaplanowanych na 2026 r. inwestycji w dziedzinie transportu i komunikacji należy zaliczyć m.in. przebudowę niektórych ulic, remonty kapitalne estakad drogowych, mostów i wiaduktów drogowych, poprawę nawierzchni wybranych ulic.

Istotnym elementem działań na rzecz zielonej transformacji miasta będą inwestycje w odnawialne źródła energii, dotacyjny program wymiany źródeł ogrzewania oraz projekty związane z transportem niskoemisyjnym. Wdrożenie tych programów ma na celu nie tylko redukcję emisji gazów cieplarnianych, ale także poprawę jakości życia mieszkańców oraz

dostosowanie Wrocławia do wyzwań związanych ze zmianami klimatycznymi.

Aspirujący do statusu „zielonego miasta” Wrocław będzie w 2026 r. realizował plan zazieleniania i rozbetonowywania miasta oraz rozszczelnienia nawierzchni wybranych ulic. Kontynuowany będzie program nasadzeń i ukwiecenia terenów zieleni miejskiej. Przewidywana jest rekultywacja i zagospodarowanie terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą i przemysłową. Rozbudowie, o co najmniej 3 kolejne punkty, ulegnie sieć Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), natomiast punkty już istniejące zostaną zmodernizowane.

Realizacja wielu zadań i przedsięwzięć podejmowanych przez Gminę Wrocław zależy od tempa rozwoju gospodarczego Wrocławia, od dynamiki rozwojowej lokalnej gospodarki, toteż w 2026 r. polityka społeczno-gospodarcza będzie, tak jak w przeszłości, obejmować animowanie miejskiego systemu wsparcia startupów oraz tworzenie warunków dla koncentracji przedsiębiorstw średniej i wysokiej technologii, sprzyjającej innowacyjności i kreatywności gospodarczej.

W 2026 r. kontynuowane także będą działania na rzecz kompleksowej ochrony i poprawy estetyki przestrzeni publicznej o najwyższych wartościach architektonicznych, historycznych, zabytkowych i kulturowych.

Zadania wymienione w *Założeniach* są wykonywane przez Urząd Miejski, jednostki i spółki miejskie (także we współpracy z organizacjami pozarządowymi) zgodnie z rekomendacjami, dyrektywami i normami wynikającymi z obowiązujących europejskich, krajowych, regionalnych i lokalnych aktów prawa, z pełnym poszanowaniem zasad pomocniczości i dialogu społecznego. Ponadto wszystkie zadania są realizowane w zgodzie ze standardami dostępności przestrzeni miejskich, wydarzeń kulturalnych i innych dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz z poszanowaniem różnorodności społecznej i kulturalnej mieszkańców i mieszkańek miasta.

Przy opracowaniu *Założeń polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2026* przyjęto, tak jak w latach poprzednich, zasadę spójności ze *Strategią Wrocław 2030*. Uwzględnić jednak należy fakt, że w 2026 r. rozpocznie się – o ile Rada Miejska podejmie odpowiednią uchwałę – wdrażanie *Strategii Rozwoju Wrocławia „Wrocław 2050”*, która ustanowi ramy dla rozwoju miasta i wyznaczy jego ogólne kierunki, a tym samym wpłynie na politykę społeczno-gospodarczą Miasta.

Zadania zawarte w *Założeniach polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2026* zgrupowano (podobnie jak w *Założeniach polityki*

społeczno-gospodarczej Wrocławia za poprzednie lata – licząc od 2021 r.) w siedmiu priorytetach.

Priorytet 1 – mobilność. W tym priorytecie umieszczono zadania dotyczące transportu zbiorowego, remontów ulic, mostów, estakad. Obejmują m.in. projektowanie i budowę nowych tras tramwajowych, inwestycje przeznaczone dla ruchu rowerowego i pieszo-rowerowego, a także zadania z zakresu podnoszenia jakości taboru transportu zbiorowego czy przywracania połączeń kolejowych.

Priorytet 2 – jakość środowiska i przestrzeni miejskiej. Są tu przedsięwzięcia z zakresu ochrony środowiska, zrównoważonej gospodarki wodami opadowymi i odpadami. Do tego priorytetu zakwalifikowano także działania dotyczące zagospodarowania przestrzennego, dbałości o ład przestrzenny, czy zwiększania powierzchni terenów zieleni. Uwzględniono również przedsięwzięcia mające na celu pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych czy programy wymiany źródeł ogrzewania we wrocławskich mieszkaniach.

Priorytet 3 – przedsiębiorczość. To zadania na rzecz rozwoju gospodarczego miasta – wspieranie i animowanie wrocławskiego ekosystemu startupowego, promocja gospodarcza miasta i aglomeracji wrocławskiej, także na poziomie międzynarodowym, inicjowanie współpracy przedsiębiorstw społecznych i biznesu. Działania wymienione w tym priorytecie obejmują również aktywizację społeczno-zawodową osób z niepełnosprawnościami.

Priorytet 4 – gospodarka kreatywna i innowacyjna powiązana z nauką. W tym priorytecie umieszczono zadania dotyczące innowacyjności wrocławskiej edukacji - projekty wspierające rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów oraz ich kluczowych kompetencji.

Priorytet 5 – zdrowi i aktywni mieszkańcy. To przedsięwzięcia z zakresu ochrony zdrowia, pomocy społecznej, promowania aktywności fizycznej, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, w tym osób z doświadczeniem migracyjnym.

Priorytet 6 – miasto otwarte. W tym priorytecie znalazły się m.in. przedsięwzięcia, które mają na celu wzmacnianie potencjału kulturalnego Wrocławia, zachęcają do studiowania i podjęcia pracy we Wrocławiu. Umieszczono tutaj także projekty z zakresu przeciwdziałania postawom nacjonalistycznym i ksenofobicznym, działania wspierające mniejszości narodowe i etniczne zamieszkujące we Wrocławiu w zakresie zachowania ich tożsamości, promocji ich kultury i tradycji. Stanowi to rozwinięcie

działań wynikających z doświadczeń w przyjmowaniu uchodźców z Ukrainy i ich włączaniu społecznym, środowiskowym i zawodowym.

Priorytet 7 – Governance. W tym priorytecie umieszczono, m.in. zadania z zakresu zarządzania miastem, podnoszenia jakości świadczonych mieszkańcom usług, transformacji cyfrowej, współpracy samorządu ze środowiskiem akademickim.

PRIORYTET I - MOBILNOŚĆ

W celu wdrażania postanowień polityk miejskich w dziedzinie zrównoważonej mobilności w 2026 r. realizowane będą projekty dotyczące komunikacji zbiorowej, ruchu rowerowego i pieszego oraz transportu drogowego. Trwać będą prace i działania w ramach programu rozwoju i poprawy funkcjonowania komunikacji kolejowej na terenie Wrocławia i Aglomeracji Wrocławskiej.

Kontynuowany będzie czwarty etap realizacji projektu *Zintegrowany System Transportu Szynowego we Wrocławiu*. Projekt obejmuje budowę nowej trasy tramwajowej na Swojczyce od pętli Sępolno do nowo projektowanej pętli przy ulicy Chałupniczej wraz z parkingiem P&R; przebudowę skrzyżowania ulic Dubois i Drobnera w zakresie poprawy dostępności przystanków komunikacji zbiorowej oraz powiązań dla pieszych i rowerzystów.

W ramach *Wrocławskiego Programu Tramwajowo-Autobusowego na lata 2024-2032* przewiduje się kontynuację prac projektowych trasy tramwajowej wzdłuż ulicy Działkowej i Borowskiej przy Szpitalu Uniwersyteckim wraz z pętlą, na Klecinę, Jagodno oraz Księżę Wielkie wraz z przebudową trasy wzdłuż ulicy Opolskiej i przywróceniem komunikacji tramwajowej na wschodnim odcinku ulicy T. Kościuszki. Ponadto kontynuowane będą działania związane z przygotowaniem inwestycji tramwaju na Psie Pole.

Program poprawy infrastruktury szynowej – *TORYWOLUCJA* zakłada w 2026 r. poprawę istniejącej sieci tramwajowej, modernizację rozjazdów, wymianę trakcji, poprawę jakości stanu torowisk m.in. w ulicy Legnickiej, Glinianej, Trzebnickiej, Peronowej.

Rozwijając nisko- i zeroemisyjny transport publiczny Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji Sp. z o.o. będzie kontynuowało zakup nowoczesnych oraz przyjaznych dla środowiska i osób z ograniczoną sprawnością środków transportu.

W zakresie inwestycji drogowych w 2026 r. między innymi przeprowadzony zostanie remont wiaduktów drogowych w ciągu ulicy Gazowej, remont kapitalny konstrukcji estakad drogowych Jana III Sobieskiego, remont kapitalny mostów Piaskowego i Sikorskiego. Podjęte zostaną prace mające na celu poprawę nawierzchni wybranych ulic w mieście – m.in. ulicy Powstańców Śląskich (wraz z przebudową ronda),

ulicy Brodzkiej, Gajowickiej, Koszarowej, a także budowa układu dróg dla zapewnienia obsługi Wrocławskiego Centrum Sportu na osiedlu Nowe Żerniki.

W 2026 r. kontynuowane będą inwestycje mające na celu intensyfikację ruchu rowerowego i pieszego. Realizowany od lat *Program Pieszego i Rowerowego* zakłada budowę na terenie miasta zielonych korytarzy przeznaczonych dla pieszych i rowerów, nowych tras rowerowych, ciągów pieszych, chodników oraz infrastruktury towarzyszącej. Trasy pieszo-rowerowe połączą wrocławskie osiedla z centrum, a także powiążą samo centrum. Inwestycje realizowane są wg kolejności wynikającej z opracowanego *Planu działań rowerowych do 2030 r.* Zbudowane zostaną kładki pieszo-rowerowe nad Widawą oraz przez Fosę Miejską w ciągu ulicy Sikorskiego.

W trzecim etapie realizacji systemu *Parkuj i jedź* kontynuowana będzie rozbudowa systemu węzłów przesiadkowych i parkingów umożliwiających komfortowe przesiadki z transportu indywidualnego na transport zbiorowy: kolejowy, tramwajowy, autobusowy. W dalszym ciągu prowadzone będą działania i akcje edukacyjne zachęcające do poruszania się pieszo lub rowerem.

Monitorowane będą polityki i programy sektorowe, w tym *Wrocławska Strategia Rozwoju Elektromobilności*, Wrocławski Program Tramwajowo-Autobusowy na lata 2024-2032.

Nr zadania	Nazwa i zakres zadania
PRIORYTET I - MOBILNOŚĆ WROCŁAWIAN	
OBSZAR 1 - TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ - Rozwój transportu zbiorowego - Wzmożenie ruchu rowerowego i pieszego	
1.	Realizacja programu poprawy stanu technicznego obiektów inżynierskich
	W ramach zadania realizowany będzie m.in. remont wiaduktów drogowych w ciągu ulicy Gazowej, remont kapitalny konstrukcji estakad drogowych Jana III Sobieskiego, remont kapitalny mostów Piaskowego i Sikorskiego.
2.	Realizacja programu inicjatyw lokalnych
	Zadania realizowane z partycypacją finansową mieszkańców, dotyczące opracowania dokumentacji projektowej budowy, bądź przebudowy dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą i oświetleniem. W 2026 r. realizowane będą prace m.in. przy ulicach: Ekspresowej, Śremskiej i Lechitów.
3.	Poprawa stanu technicznego nawierzchni ulic

	Realizacja zadań w ramach programu pozwoli na poprawę nawierzchni wybranych ulic w mieście - m.in. ulicy Powstańców Śląskich wraz z przebudową ronda, ulic: Brodzkiej, Gajowickiej, Koszarowej oraz kontynuację programu Wrocław na Dobrej Drodze.
4.	Budowa kładek pieszo-rowerowych
	Realizacja połączeń pieszo-rowerowych na przekroczeniu cieków wodnych, niezależnych od podstawowego układu drogowego, m.in. budowa kładki nad Widawą, budowa kładki przez Fosę Miejską w ciągu ulicy Sikorskiego.
5.	Monitoring Wrocławskiej Strategii Rozwoju Elektromobilności
	Działanie polega na corocznym zbieraniu, analizie i prezentacji zmian związanych z realizacją zadań z zakresu elektromobilności w oparciu o przyjęte wskaźniki monitorowania.
6.	Budowa układu komunikacyjnego dla obsługi Wrocławskiego Centrum Sportu
	Budowa układu dróg dla zapewnienia obsługi Wrocławskiego Centrum Sportu na osiedlu Nowe Żerniki. W roku 2026 rozpocznie się budowa I etapu inwestycji - dalszego ciągu alei Architektów (ok.500 m). Zadanie dofinansowywane ze źródeł zewnętrznych.
7.	<i>Program rozwoju i poprawy funkcjonowania komunikacji kolejowej na terenie Wrocławia i Aglomeracji Wrocławskiej</i>
	Celem Programu jest stworzenie warunków do istotnego zwiększenia kolejowych potoków pasażerskich w mieście i aglomeracji z jednoczesnym ograniczeniem generowanych przez kolej utrudnień w funkcjonowaniu dróg w mieście. W ramach programu w 2026 r. realizowane będą m.in. działania w ramach: 1. Programu KOLEJ+ Budowa bazowej infrastruktury do uruchomienia Wrocławskiej Kolei Metropolitalnej. Poprawa jakości połączeń z Legnicą do Wrocławia na odcinku Środa Śląska – Wrocław. 2. Kontynuacji współpracy przy opracowywaniu Studium Rozwoju Wrocławskiego Węzła Kolejowego. 3. Kontynuacji współpracy w ramach zadania Opracowanie dokumentacji projektowej wraz z pełnieniem nadzoru autorskiego dla projektu modernizacji linii kolejowej nr 143 na odcinku Oleśnica – Wrocław Mikołajów. 4. Kontynuacji współpracy w zakresie dofinansowania dodatkowych połączeń kolejowych na terenie Aglomeracji Wrocławskiej. 5. Kontynuacji współpracy w zakresie honorowania biletów miejskiej komunikacji publicznej w przewozach kolejowych na terenie Wrocławia. 6. Ogłoszonego przez PKP PLK S.A. programu Poprawa bezpieczeństwa na skrzyżowaniach kolejowo-drogowych, w tym ich przebudowa na skrzyżowania dwupoziomowe.
8.	Zintegrowany System Transportu Szynowego - etap IV
	Projekt obejmuje budowę nowej trasy tramwajowej na Swojczyce od pętli Sępólno do nowo projektowanej pętli przy ulicy Chałupniczej wraz z parkingiem P&R, przebudowę skrzyżowania ulic Dubois i Drobnera w zakresie poprawy dostępności przystanków komunikacji zbiorowej oraz powiązań dla pieszych i rowerzystów.
	Nisko- i zeroemisyjny transport publiczny we Wrocławiu

9.	Projekt obejmuje: 1. Zakup nowego przyjaznego dla środowiska oraz osób o ograniczonej sprawności taboru przez MPK, w tym niezbędnego dla uruchomienia nowych tras tramwajowych i autobusowych. Zadanie dofinansowywane ze źródeł zewnętrznych. 2. Zamawianie usług przewozowych realizowanych taborem nisko-zeroemisyjnym.
10.	Realizacja <i>Wrocławskiego Programu Tramwajowo-Autobusowego na lata 2024-2032</i> W 2024 r. został zaprezentowany Wrocławski Program Tramwajowo-Autobusowy na lata 2024-2032, który bazuje na Wrocławskim Programie Tramwajowym. W oparciu o nowy program nastąpił wybór kolejnych działań tramwajowych w związku z nową perspektywą unijną 2021-2027. Na 2026 r. przewiduje się kontynuację prac projektowych trasy tramwajowej wzdłuż ulicy Działkowej i Borowskiej przy Szpitalu Uniwersyteckim wraz z pętlą, na Klecinę, Jagodno oraz Księżę Wielkie wraz z przebudową trasy wzdłuż ulicy Opolskiej i przywróceniem komunikacji tramwajowej na wschodnim odcinku ulicy T. Kościuszki. W ramach programu podejmowane są kolejne kroki związane z przygotowaniem inwestycji tramwaju na Psie Pole.
11.	Program poprawy infrastruktury szynowej - <i>TORYWOLUCJA</i> Projekt zakłada poprawę istniejącej sieci tramwajowej, modernizację rozjazdów, wymiany trakcji, poprawę jakości stanu torowisk m.in.: w ulicy Legnickiej, Glinianej, Trzebnickiej, Peronowej.
12.	Rozbudowa systemu Parkuj i jedź we Wrocławiu - Etap III Projekt obejmuje rozbudowę systemu węzłów przesiadkowych i parkingów typu Park&Ride umożliwiających komfortowe przesiadki z transportu indywidualnego na transport zbiorowy: kolejowy, tramwajowy, autobusowy. Węzły przesiadkowe wytypowane do budowy w ramach Projektu zlokalizowane są w bezpośrednim sąsiedztwie przystanków kolejowych i komunikacji zbiorowej (m.in. Leśnica, Pracze, Zakrzów, Wrocław Wojnowo Wschodni, Żmigrodzka/Wołowska).
13.	Monitoring <i>Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Wrocławia na lata 2023-2027</i> Działanie polega na corocznym zbieraniu, analizie i prezentacji zmian związanych z realizacją strategicznych dokumentów miasta w zakresie zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w oparciu o przyjęte wskaźniki monitorowania.
14.	Realizacja programu pieszo - rowerowego W ramach zadania realizowane są nowe trasy rowerowe, ciągi piesze, chodniki oraz infrastruktura towarzysząca. Wszystkie te zadania mają na celu zapewnienie ciągłości i spójności powiązań pieszych i rowerowych, powiązania w centrum i powiązania osiedli z centrum oraz komfort przemieszczania się pieszych i rowerzystów. Zadania rowerowe realizowane są wg kolejności wynikającej z opracowanego Planu działań rowerowych do 2030 r.
	Tworzenie zielonych korytarzy pieszo-rowerowych

15.	Planuje się stworzenie systemu zielonych tras pieszo-rowerowych, które połączą wszystkie ważniejsze obszary miasta i prowadzone będą przede wszystkim wzdłuż linii kolejowych i rzek. Mają stanowić wygodną i przyjazną dla wszystkich użytkowników - infrastrukturę pieszo-rowerową wzbogaconą o zielen, będącą jednocześnie elementem zielonej infrastruktury miasta.
16.	Monitoring <i>Wrocławskiej Polityki Mobilności</i> Działanie polega na corocznym zbieraniu, analizie i prezentacji zmian związanych z realizacją strategicznych dokumentów miasta w zakresie zrównoważonej mobilności, w oparciu o przyjęte wskaźniki monitorowania. W ramach monitoringu przeprowadzane będą kompleksowe badania ruchu dla Wrocławia i otoczenia. Wyniki tych badań będą najważniejszym wskaźnikiem postępu realizacji polityki mobilności.
17.	Realizacja zadania <i>Edukacja dla mobilności aktywnej</i> Celem zadania jest prowadzenie kompleksowych działań i akcji edukacyjnych zachęcających do poruszania się pieszo lub rowerem. Corocznie organizowaną są cykle wydarzeń, skierowanych do dzieci i dorosłych, zachęcających do aktywnego poruszania się po mieście. Najważniejsze z nich to : W kółko kręcę, Rowerowy Maj, konkurs Aktywnie Zmobilizowani i Europejski Tydzień Mobilności.
18.	Parkingi rowerowe w miejscu zamieszkania Kontynuacja pilotażowego projektu zamykanych parkingów, w formie dostosowanej do oczekiwań i wniosków płynących z pilotażu. Przewiduje się rozbudowę części zamontowanych w ramach pilotażu wiat, których pojemność okazała się niewystarczająca oraz budowę nowych wiat w ramach rewitalizacji podwórz, zgodnie postulatami zgłaszanymi w konsultacjach społecznych.

PRIORYTET II – JAKOŚĆ ŚRODOWISKA I PRZESTRZENI MIEJSKIEJ

W 2026 r. najważniejsze zadania stojące przed Gminą Wrocław w obszarze jakości życia i przestrzeni miejskiej to: dbałość o ład przestrzenny i adaptacja do zmian klimatu, w tym poprawa jakości powietrza, dostępność terenów zielonych i ochrona lasów, zrównoważona gospodarka wodami opadowymi, ściekami i odpadami. Kontynuowany będzie także program rewitalizacji komunalnego zasobu mieszkaniowego, w tym kompleksowego zagospodarowania wnętrz podwórzowych. Poprawie jakości powietrza i zwiększaniu odporności na zmiany klimatu służyć będą, kontynuowane w przyszłym roku, programy: miejski program dotacyjny wymiany źródeł ogrzewania *KAWKAPlus* i *termo KAWKA* oraz program *Dotacje do odnawialnych źródeł energii*. Na terenie obiektów miejskich wdrażane będą rozwiązania OZE, realizowany będzie Program dotacji do odnawialnych źródeł energii skierowany do właścicieli i najemców nieruchomości prywatnych. Wrocław będzie kontynuował uczestnictwo w międzynarodowym programie *Misja 100 neutralnych klimatycznie i inteligentnych miast do 2030 r.* polegającym na realizacji działań wspierających dążenia przez

miasto do neutralności klimatycznej do 2030 r. Monitorowane będą dokumenty strategiczne m.in. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej czy Plan adaptacji Wrocławia do zmian klimatu.

Kontynuowane będą działania na rzecz kompleksowej ochrony i poprawy estetyki przestrzeni publicznej o najwyższych wartościach architektonicznych, historycznych, zabytkowych i kulturowych.

Przeprowadzona zostanie odnowa Parku Szczytnickiego - obszaru cennego historycznie i przyrodniczo między Aleją Dąbską a Pergolą.

Zagospodarowany zostanie teren Promenady Staromiejskiej na odcinku od ulicy P. Skargi do ulicy Oławskiej.

W ramach rekultywacji terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą i przemysłową we Wrocławiu powstanie park *Smocze uroczysko* przy ulicy Chałupniczej, park przy ulicy Idzikowskiego (ukończenie inwestycji w 2027 r.) oraz Żernicki Park Sportu i Rekreacji (ukończenie inwestycji w 2027 r.). Kontynuowany będzie program nasadzeń i ukwiecenia terenów zieleni miejskiej oraz Program *Rewitalizacji Zieleni, Nabrzeży i Wysp Odrzańskich*.

Lepszej gospodarce wodami opadowymi służy program *Lubię deszcz* oraz program *Złap deszcz*, którego celem jest pomoc mieszkańcom Wrocławia w efektywnym gospodarowaniu wodą opadową na własnej posesji przy jednoczesnym ograniczeniu zużycia wody wodociągowej i zredukowaniu ilości wody odprowadzanej przeciążoną miejską siecią kanalizacyjną.

W 2026 r. rozbudowana zostanie Kompostownia Odpadów Zielonych przy ulicy Janowskiej, co pozwoli na zwiększenie ilości przyjmowanego strumienia odpadów zielonych i tym samym zwiększenie produkcji kompostu. Powstaną co najmniej trzy nowe Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) a rozbudowa i modernizacja obejmie te już istniejące. Lokalizacja nowych punktów uwzględnia liczbę mieszkańców oraz dostępność dla każdej z części Wrocławia. Utworzona zostanie także *Ekomanufaktura* – Punkt Drugiego Życia i Napraw Odpadów wraz z Wrocławskim Centrum Edukacji Ekologicznej.

Kontynuowana będzie kampania *Wrocław nie marnuje* zachęcająca do życia w stylu *less waste*. Akcja skupia się na podnoszeniu wiedzy wśród mieszkańców na temat zasad gospodarowania i powtórnego wykorzystania odpadów (recyklingu) oraz ograniczenia potencjalnego negatywnego wpływu na środowisko naturalne powodowanego nadmierną konsumpcją dóbr i zasobów naturalnych.

Kontynuowane będą prace nad opracowaniem Planu Ogólnego miasta Wrocławia – nowego aktu planowania przestrzennego, który na nowo określi kierunki rozwoju miasta w zakresie funkcjonalno-przestrzennym.

Nr zadania	Nazwa i zakres zadania
PRIORYTET II - JAKOŚĆ ŚRODOWISKA I PRZESTRZENI MIEJSKIEJ	

OBSZAR 2 - GOSPODARKA MIESZKANIOWA Rewitalizacja miasta	
19.	Program rewitalizacji komunalnego zasobu mieszkaniowego
	W ramach programu realizowane będą: - Modernizacje mieszkań - zmiana struktury i sposobu użytkowania - Roboty budowlane w budynkach komunalnych polegające na remoncie dachu, elewacji, balkonów, klatki schodowej, remoncie lub wymianie instalacji sanitarnych, elektrycznych oraz likwidacja istniejących, wspólnych sanitariatów znajdujących się poza lokalami mieszkalnymi i (w miarę możliwości technicznych) wykonanie ich w obrębie lokali mieszkalnych. - Kompleksowe zagospodarowanie wnętrz podwórzowych: niwelacja terenu, odwodnienie, oświetlenie, organizacja miejsc postojowych, organizacja miejsc składowania odpadów, budowanie placów zabaw i terenów rekreacyjnych, zagospodarowanie terenów zieleni oraz pielęgnacja zieleni.
OBSZAR 3 - DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA - Dbłość o ład przestrzenny miasta - Generowanie i podnoszenie atrakcyjności przestrzeni publicznych	
20.	Prace nad Planem Ogólnym miasta Wrocławia
	Celem zadania jest przygotowanie dokumentu, który na nowo określi kierunki rozwoju miasta, zarówno w zakresie funkcjonalno-przestrzennej aktualizacji dyspozycji zawartych w obowiązującym Studium, jak również w zakresie formalnoprawnym, gdzie nowelizacja ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadza obowiązek posiadania w każdej gminie nowego aktu planowania przestrzennego, jakim jest Plan Ogólny. Proces tworzenia i opracowania dokumentu będzie realizowany partycypacyjnie, z udziałem interesariuszy, przede wszystkim z mieszkańcami Wrocławia. Proces ten bazuje na znowelizowanej ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która określa zarówno zasady prowadzenia partycypacji w procedurze planu ogólnego, jak i nieprzekraczalny termin, w którym dokument ten powinien być sporządzony.
21.	Podwyższenie poziomu ładu przestrzennego
	Sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ze szczególnym uwzględnieniem konieczności wzmacniania odporności miasta na kryzysy.
22.	Konstruowanie polityki przestrzennej na obszarze Wrocławia
	Opracowanie koncepcji funkcjonalno-przestrzennych dla wybranych fragmentów miasta - diagnoza i ocena stanu zagospodarowania, ustalenie wytycznych kierunkowych zgodnych z polityką przestrzenną miasta.
23.	Kontynuacja prac na rozwijaniem polityki rzecznej

	Zadanie obejmuje: opiniowanie wniosków dotyczących lokalizacji różnego typu funkcji na gruntach pokrytych wodami oraz zagospodarowaniu terenów nadrzecznych, współpracę przy zagospodarowaniu terenów dawnego portu węglowego przy ujściu rzeki Oławy - marina miejska, współpracę przy organizacji obchodów Dnia Marynarza Rzecznego w 2026 r., działania w zakresie wspierania rozwoju infrastruktury związanej z żeglugą, sportem i rekreacją na wrocławskich rzekach, współpracę przy projektach związanych z renaturyzacją rzek, współpracę przy opracowywaniu planu ogólnego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz innych dokumentów strategicznych. Promocję Wrocławia jako miasta nadrzecznego - wspieranie marki miasta.
24.	Program <i>MULTIZONE</i> - wzmacnianie wielofunkcyjnego potencjału osiedli Współpraca z przedstawicielami różnych wydziałów UMW, organizacji pozarządowych oraz innych interesariuszy w celu tworzenia we Wrocławiu wielofunkcyjnych obszarów tzw. MULTIZONES. Identyfikacja potencjalnych miejsc, które mogłyby realizować potrzeby społeczne m.in. w oparciu o zgłaszane przez mieszkańców propozycje do projektów i programów realizowanych w mieście. Wdrażanie dobrych praktyk i zasad tworzenia miejsc publicznych (m.in. z programu Cities in Placemaking) w tym: uniwersalnego podejścia i elastyczności przy zachowaniu tożsamości danego miejsca, wizji miasta kompaktowego, zaangażowania mieszkańców czy efektywnego wykorzystania przestrzeni. Pilotażowe działania wdrożeniowe w ramach projektu na Leśnicy.
25.	Realizacja konkursu <i>Piękny Wrocław</i> Przygotowanie i przeprowadzenie konkursu na najlepszą realizację architektoniczną. Konkurs organizowany wspólnie przez Prezydenta Wrocławia i Towarzystwo Miłośników Wrocławia.
26.	Dbłość o podniesienie i utrzymanie poziomu atrakcyjności miejsc publicznych Kształtowanie przestrzeni publicznej skutkujące podniesieniem standardu i estetyki. Wybór miejsc, przygotowanie propozycji zagospodarowania, wzbogacenie o formy przestrzenne i elementy małej architektury poprzez konkurs, zlecenia opracowania koncepcji, negocjacje w celu pozyskania dzieł artystów.
OBSZAR 8 - SZKOLNICTWO WYŻSZE i NAUKA	
27.	Konkurs <i>Wrocławska Magnolia</i> Konkurs skierowany jest do absolwentów wrocławskich uczelni, których prace dyplomowe obejmują zagadnienia poprawy szeroko pojętej jakości życia wrocławian, w tym zwłaszcza wzmacnianie odporności miasta na kryzysy i rozwijanie lokalnej suwerenności energetycznej.
OBSZAR 12 – GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	
• Poprawa jakości powietrza • Dostępność terenów zielonych i ochrona lasów • Zrównoważona gospodarka wodami opadowymi, ściekami i odpadami	
28.	Uczestnictwo w programie <i>Misja 100 neutralnych klimatycznie i inteligentnych miast do 2030 r.</i>

	Celem programu jest wsparcie i promocja 100 europejskich miast w transformacji systemowej w kierunku neutralności klimatycznej do 2030 r., przekształcenie ich w ośrodki eksperymentów i innowacji. Uczestnictwo Wrocławia w programie odbywa się poprzez realizację działań wspierających dążenie do osiągnięcia przez miasto neutralności klimatycznej. Są to następujące działania: poprawa efektywności energetycznej budynków, oświetlenia publicznego, redukcja emisji z transportu publicznego i indywidualnego, wsparcie przemysłu i rozwój technologii innowacyjnych, zrównoważone planowanie przestrzenne, rozwój terenów zieleni, zwiększanie lesistości, transformacja rolnictwa na terenie miasta, transformacja w kierunku gospodarki obiegu zamkniętego, budowa i kształtowanie świadomej i odpowiedzialnej społeczności miejskiej.
29.	Efektywność energetyczna Realizacja obowiązku wynikającego z ustawy o efektywności energetycznej. Zadanie jest realizowane poprzez cykliczne zebranie danych od jednostek związanych z miastem w zakresie działań przez nie prowadzonych, które wpływają na zwiększenie efektywności energetycznej. Na podstawie tych danych tworzone jest zestawienie i opis działań, które publikowane jest w Biuletynie Informacji Publicznej raz w roku. Celem realizacji zadania jest tworzenie zbioru informacji, które dają ogłód w zakresie działalności poszczególnych jednostek miejskich w ramach zmniejszania zużycia energii w zasobie JST.
30.	Monitoring wdrażania (Plan działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu) SECAP Monitoring działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu obejmujący coroczną inwentaryzację emisji gazów cieplarnianych służącą do oceniania postępu działań związanych ze zmniejszeniem wpływu na środowisko wraz z oceną ryzyka klimatycznego i podatności na zmiany. W ramach zadania analizowany jest stan wdrażania/realizacji, aktualizacja działań objętych Planem na rzecz zrównoważonej energii i klimatu SECAP, a także działania niskoemisyjne ujmowane w harmonogramie rzeczowo-finansowym, aktualizowanym cyklicznie na potrzeby realizacji nowych inwestycji oraz udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości zgodnie z uchwałą RM. Ponadto monitoring działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu stanowi bazę wiedzy niezbędnej do bieżącego zabezpieczenia informacyjnego na rzecz zmieniającego się ustawodawstwa oraz analiz i zapytań na potrzeby projektowe lub wynikające ze zobowiązań Gminy.
31.	Wdrażanie OZE (Odnawialne Źródła Energii) na terenie obiektów miejskich Zadanie obejmuje wdrażanie OZE w obiektach będących własnością miasta. Dobór obiektów odbywa się poprzez uzgodnienia/konsultacje z zarządcami obiektów. Wydział Klimatu i Energii realizuje projekty na potrzeby realizacji inwestycji i zapewnia nadzór nad realizacją przedsięwzięcia. Wykonawców wyłaniają bezpośrednio jednostki.
32.	Monitoring <i>Planu adaptacji Wrocławia do zmian klimatu</i> Działanie polega na corocznym zbieraniu danych, analizie i prezentacji zmian związanych z realizacją strategicznego dokumentu miasta w zakresie adaptacji do zmian klimatu w oparciu o przyjęte wskaźniki monitorowania.

33.	Wykorzystanie teledetekcji do zarządzania błękitno-zieloną infrastrukturą (BZI) miast w procesie adaptacji do zmian klimatu - <i>LifeCoolCity</i>
	Głównym celem projektu LIFE COOLCITY jest zwiększenie potencjału adaptacyjnego miasta poprzez wdrożenie w proces zarządzania błękitno-zieloną infrastrukturą innowacyjnych systemów wykorzystujących system informacji przestrzennej (GIS) i teledetekcję. W efekcie realizacji projektu powstanie system informatyczny, który będzie wspierał proces przebudowy BZI w celu redukcji powierzchni szczególnie narażonych na zmiany klimatu i ochrony zieleni spontanicznej. Miastem demonstracyjnym w projekcie jest Wrocław, dla którego zostanie przeprowadzona identyfikacja potrzeb oraz koncepcja przebudowy BZI wraz z oceną jej skuteczności w oparciu o opracowane systemy informatyczne wykorzystujące dane, produkty i wskaźniki teledetekcyjne. Ponadto powstanie platforma informacyjno-edukacyjna umożliwiającą bezpośredni dostęp do powstałych systemów informatycznych oraz będąca bazą wiedzy odnośnie zagadnień związanych z wykorzystywaniem teledetekcji w adaptacji miast do zmian klimatu. Projekt realizowany będzie w latach 2023-2029, przez konsorcjum 7 partnerów i finansowany jest z unijnego programu LIFE.
34.	Rozwój rolnictwa miejskiego we Wrocławiu
	Rozwój pierwszej Miejskiej Farmy, czyli wielkopowierzchniowego gospodarstwa rolnego w granicach administracyjnych miasta.
35.	Miejski program wymiany źródeł ogrzewania
	Celem programu jest ograniczenie emisji i poprawy efektywności energetycznej budynków poprzez wymianę w mieszkaniach gminnych urządzeń grzewczych na paliwa stałe na inne ekologiczne systemy grzewcze. W ramach kompleksowej termomodernizacji podejmowane są działania obejmujące: przyłączenie budynków do sieci ciepłowniczej, ich ocieplenie, wymianę okien i drzwi zewnętrznych na nowe o normatywnych właściwościach izolacyjności.
36.	Miejski program wymiany źródeł ogrzewania - program dotacyjny <i>KAWKAPlus</i> i <i>termoKAWKA</i>
	Głównym założeniem programu jest dotowanie inwestycji polegających na likwidacji źródeł ciepła opalanych paliwem stałym i ich zamianę na podłączenie do sieci ciepłowniczej, ogrzewanie gazowe, ogrzewanie elektryczne, ogrzewanie lekkim olejem opalowym, pompą ciepła lub inne urządzenie wykorzystujące OZE, służące wyłącznie do ogrzewania. Dodatkowo w ramach programu udzielana jest dotacja na wymianę starych drewnianych okien jako wsparcie działań termomodernizacyjnych. Program skierowany jest do właścicieli oraz najemców lokali mieszkalnych i nieruchomości położonych na terenie Wrocławia.
37.	Dotacje do odnawialnych źródeł energii
	Głównym założeniem programu jest dotowanie inwestycji polegających na instalacji systemów wykorzystujących odnawialne źródła energii do wytwarzania energii elektrycznej oraz systemów magazynujących energię elektryczną poprzez dofinansowywanie mikroinstalacji fotowoltaicznych, wiatrowych lub hybrydowych. Program skierowany jest do właścicieli oraz najemców, którzy do ogrzania swoich nieruchomości położonych na terenie Wrocławia wykorzystują urządzenia elektryczne, w tym pompy ciepła.

38.	Realizacja <i>Wrocławskiego programu kontroli liczebności komarów</i>
	Głównym założeniem programu jest kontrolowane ograniczanie liczebności populacji komarów poprzez stosowanie zintegrowanych metod. Programem objęty jest obszar w granicach miasta Wrocławia.
39.	Ograniczanie populacji szczurów na terenie Wrocławia
	Zadanie realizowane na podstawie Uchwały Rady Miejskiej Wrocławia XXV/672/20 z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Wrocławia. Obejmuje systematyczne zmniejszanie populacji szczurów w mieście poprzez ich chemiczne zwalczanie z zachowaniem bezpieczeństwa dla ludzi, zwierząt domowych oraz innych zwierząt i organizmów żywych. Realizowane będą działania polegające na prowadzeniu zabiegów deratyzacyjnych przy jednoczesnym ograniczaniu dostępu gryzoni do pożywienia poprzez systematyczną zmianę sposobu gromadzenia odpadów na szczelne pojemniki, prowadzenie edukacji społecznej w zakresie złych praktyk sprzyjających bytowaniu szczurów w przestrzeni miejskiej. Prowadzona będzie także kampania informacyjna dla mieszkańców w zakresie prawidłowej segregacji odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczania wyrzucania jedzenia oraz rozpowszechnianie praktyk zero waste podczas pikników i spotkań z mieszkańcami.
40.	Realizacja <i>Programu ograniczenia uciążliwości związanych z bytowaniem dzikich zwierząt na terenie Wrocławia</i>
	Program realizowany jest z myślą o zapewnieniu bezpieczeństwa i porządku publicznego i ma na celu stworzenie systemu, który pozwoli w sposób optymalny ograniczać i zapobiegać uciążliwościom związanym z bytującymi w mieście dzikimi zwierzętami poprzez wykonywanie odłowów dzikich zwierząt na terenie miasta Wrocławia, prowadzenie całodobowego pogotowia ds. dzikich zwierząt oraz zapewnienie ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt pochodzących z terenu Wrocławia.
41.	Zapewnienie opieki zwierzętom bezdomnym na terenie Gminy Wrocław w latach 2022-2026
	Zadanie realizowane jest zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia LXV/1693/23 z dnia 9 lutego 2023 r. w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wrocław z wyłączeniem zwierząt dzikich. Zadanie obejmuje: zapewnienie całodobowej opieki nad zwierzętami bezdomnymi przebywającymi w Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt we Wrocławiu, w tym nad zwierzętami rannymi lub poszkodowanymi w wyniku zdarzeń drogowych; ograniczenie nieplanowanego wzrostu populacji psów i kotów poprzez zabiegi sterylizacji lub kastracji chirurgicznej; trwałe znakowanie bezdomnych psów i kotów; prowadzenie szczepień profilaktycznych w celu zapobiegania rozwojowi chorób wśród zwierząt bezdomnych; zapewnienie opieki kotom wolno żyjącymi, w tym humanitarne wyłapywanie w celu sterylizacji i kastracji oraz pomoc społecznym opiekunom w dokarmianiu tych zwierząt; prowadzenie działań edukacyjnych i promocyjnych zmierzających do adopcji zwierząt przebywających w Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt we Wrocławiu.
42.	Organizacja II Dolnośląskiego Kongresu Praw Zwierząt

	Organizacja paneli tematycznych dotyczących obowiązków gmin wynikających z Ustawy o ochronie zwierząt, w tym: edukacji w obszarze ochrony zwierząt, zagadnień dzikich zwierząt w mieście, dobrostanu zwierząt w służbie człowieka.
43.	Tworzenie nowych form ochrony przyrody na podstawie uwarunkowań merytorycznych, formalnoprawnych, finansowych i własnościowych Zadanie ma na celu ochronę prawną obiektów oraz obszarów cennych ze względów przyrodniczych, kulturowych, naukowych, krajobrazowych oraz historycznych mając na uwadze potrzeby obecnych jak i przyszłych pokoleń.
44.	Nadzór nad istniejącymi formami ochrony przyrody - użytkami ekologicznymi pomnikami przyrody Zadanie realizowane w ramach nadzoru nad formami ochrony przyrody. Monitorowanie stanu zachowania elementów przyrody dla utrzymania ich we właściwym stanie, spełniającym warunki uznania za formy ochrony przyrody przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa ludzi i mienia.
45.	Nasadzenia i ukwiecenia terenów zieleni miejskiej Celem zadania jest nasycenie zielenią istniejących obiektów, zwiększenie bioróżnorodności, tworzenie nowych terenów zieleni miejskiej, poprawę estetyki Miasta oraz walorów przyrodniczo-krajobrazowych, a także stworzenie lepszych warunków wypoczynku mieszkańców. W ramach zadania realizowana jest m.in. dostawa oraz usługa polegająca na sadzeniu i pielęgnacji drzew, krzewów ozdobnych pnączy, bylin i traw ozdobnych oraz cebul na terenach zieleni miejskiej, tj. w parkach i zieleńcach oraz zieleni przyulicznej. Ponadto dostawa materiału roślinnego tj. kwiatów rabatowych, bylin, traw ozdobnych do obsadzeń kwietników i rabat na terenach zieleni miejskiej. Ponadto realizacja zadań związanych z rozszczelnieniem nawierzchni i wprowadzaniem zieleni w miejsca wcześniej zdegradowane celem stworzenia enklaw i miejsc wypoczynku w przestrzeni miejskiej.
46.	Park przy ulicy Idzikowskiego - rekultywacja terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą i przemysłową we Wrocławiu Parkowe zagospodarowanie terenu poprzemysłowego poprzez uporządkowanie istniejącej zieleni oraz założenia nowej zieleni niskiej i wysokiej, usankcjonowanie przebiegów jako alejek o nawierzchni przepuszczalnej, rozszczelnienie dużych połaci nawierzchni betonowych, zwiększenie dostępności parku po zmroku przez budowę oświetlenia głównej alei łączącej osiedla, budowa placów zabaw, psiego wybiegu, strefy sportowej oraz otwartego zbiornika retencyjnego. Celem realizacji jest zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej, zwiększenie powierzchni drzew w celu ograniczenia występowania miejskiej wyspy ciepła, zbieranie i magazynowanie wody opadowej w zbiorniku retencyjnym bez konieczności odprowadzenia jej do kanalizacji. Zadanie będzie realizowane w latach 2025-27 z dofinansowaniem UE.
47.	Żernicki Park Sportu i Rekreacji - Etap II - rekultywacja terenów zdegradowanych działalnością poprzemysłową we Wrocławiu Celem inwestycji jest wzmocnienie ochrony i zachowania przyrody na terenach zdegradowanych działalnością człowieka oraz ograniczanie wszelkich zanieczyszczeń. Projekt ukierunkowany jest na wzmocnienie

	różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury na obszarach miejskich. Inwestycja obejmuje następujące roboty: usunięcie gruzu, pielęgnację drzewostanu, prace przygotowawcze, budowę ciągów w północnej, wschodniej i południowej części terenu o nawierzchni szutrowej oraz ciągu w zachodniej części terenu w formie pomostu, wykonanie punktów widokowych, plaży i miejsc wypoczynku. Zadanie będzie realizowane w latach 2026-27 z dofinansowaniem UE.
48.	Park Smocze uroczysko przy ulicy Chałupniczej we Wrocławiu Inwestycja obejmuje zagospodarowanie, które pozwoli na wyeksponowanie przyrodniczego charakteru terenu, udostępnienie go użytkownikom z jednoczesnym ograniczeniem ich ingerencji w środowisko. W ramach inwestycji wykonano etap I tj. ścieżki mineralne prowadzone w większości po istniejących przeddeptach, miejsce w którym mieszkańcy mogą wyprowadzać swoje psy (psia łączka, psi wybieg), miejsce rekreacyjne (ławki, stoły piknikowe), ścieżkę edukacyjną. W 2026 r. planowane jest wykonanie etapu II obejmującego kontynuację budowy ciągów komunikacyjnych, w tym długiego pomostu spacerowego oraz mniejszych pomostów widokowych na zbiorniku, strefy wypoczynku oraz montaż małej architektury: ławek, koszy na odpady i tablic edukacyjnych. Zadanie z dofinansowaniem UE.
49.	Zagospodarowanie terenu Promenady Staromiejskiej – obszaru cennego historycznie i przyrodniczo Rewitalizacja Promenady Staromiejskiej na odcinku od ulicy P. Skargi do ulicy Oławskiej. W szczególności wymiana nawierzchni asfaltowych na nawierzchnie przepuszczalne (trasy u podnóża wzgórza wraz z podejściami), poprawienie warunków siedliskowych drzew, wymiana elementów małej architektury, stworzenie miejsca wypoczynku, wzbogacenie nasadzeniami. Zadanie będzie realizowane w latach 2026-27 z dofinansowaniem UE.
50.	Odnowa Parku Szczytnickiego - obszar cenny historycznie i przyrodniczo Rewitalizacja Sektora II parku Szczytnickiego między Aleją Dąbską a Pergolą obejmująca wymianę nawierzchni asfaltowych na nawierzchnie przepuszczalne, odbudowę amfiteatru, wymianę małej architektury oraz oświetlenia, prace pielęgnacyjne i zachowawcze na cennym drzewostanie o wielkościach pomnikowych. Zadanie będzie realizowane w latach 2026-27 z dofinansowaniem UE.
51.	Realizacja projektu <i>Pola Osobowickie – utrzymanie terenów podmokłych i związanej z nimi bioróżnorodności oraz utworzenie obszaru edukacyjno-rekreacyjnego dla mieszkańców Dolnego Śląska i turystów</i> Zadanie ma na celu odtworzenie terenów podmokłych i zbiorników z otwartym lustrem wody. Inwestycja pozwoli zachować i odtworzyć siedliska przyrodnicze i populację gatunków: głównie ptaków, płazów i gadów poprzez przywrócenie reżimu hydrologicznego na Trzcianie i Mokrzycy.
52.	Realizacja Programu Rewitalizacja Zieleni, Nabrzeży i Wysp Odrzańskich Zadanie przewiduje opracowanie dokumentacji projektowej oraz realizację zadań inwestycyjnych w zakresie zagospodarowania terenów zieleni.

53.	Program dotacyjny <i>Złap deszcz</i>
	Celem Programu jest pomoc mieszkańcom Wrocławia w efektywnym gospodarowaniu wodą opadową na własnej posesji jednocześnie ograniczając zużycie wody wodociągowej, jak również redukując ilość wody odprowadzanej przeciążoną miejską siecią kanalizacyjną. Program adresowany jest do mieszkańców Wrocławia, wspólnot oraz spółdzielni mieszkaniowych posiadających tytuł prawny do dysponowania nieruchomością, czyli właścicieli, współwłaścicieli i najemców. Program stwarza możliwość uzyskania dofinansowania do wykonania przydomowych lub balkonowych systemów deszczowych do gromadzenia i wykorzystania wód deszczowych w miejscu opadu (m.in. ogrodów deszczowych, zbiorników naziemnych i podziemnych, studni chłonnych, itp.)
54.	Dostosowanie przestrzeni szkolnych i przedszkolnych do zmian klimatu poprzez realizację programu <i>Szare na zielone</i> oraz projektu <i>Lubię deszcz</i>
	Program Szare na zielone - zadanie ma na celu przekształcanie terenów zewnętrznych szkół i przedszkoli w obszary mikro-zieleni przyjaznej dla uczniów przyczyniające się do poprawy jakości powietrza, zwiększania odporności na zmiany klimatu, ochrony przed hałasem, zachowaniem bioróżnorodności. Działania te pełnią także funkcje edukacyjne. Dostarczają uczniom, rodzicom, pracownikom wiedzę na temat zieleni w zrównoważonym rozwoju miasta. Projekt Lubię deszcz - zadanie polega na rozszczelnieniu niewielkich fragmentów powierzchni przy budynkach i wprowadzeniu elementów zieleni niskiej, zasilanej w deszczówkę oraz prowadzeniu spotkań edukacyjnych z młodymi wrocławianami w celu zapoznania ich z możliwościami i sposobami zagospodarowania wód opadowych. Zajęcia z dziećmi są prowadzone w formule warsztatowej, dzieci razem z prowadzącym warsztat realizują wspólnie przyszkolne i przedszkolne ogrody deszczowe.
55.	Program udostępniania kompostowników
	Celem programu jest edukacja mieszkańców w zakresie prawidłowego kompostowania odpadów oraz promocja kompostowania odpadów na własne potrzeby. Kompostowniki są użyczane mieszkańcom posiadającym przydomowe ogródki oraz placówkom oświatowym. Urządzenia są użyczane na trzy lata, na podstawie umowy zawieranej z Gminą Wrocław. Po upływie trzech lat kompostowniki przechodzą na własność użytkownika.
56.	Dotacje do kosztów podłączenia nieruchomości do miejskiej sieci kanalizacyjnej
	Program obejmuje dofinansowanie inwestycji polegających na podłączaniu nieruchomości mieszkalnych położonych na terenie Wrocławia do miejskiej sieci kanalizacyjnej wraz z jednoczesną likwidacją zbiorników bezodpływowych. Program skierowany jest do osób fizycznych oraz wspólnot mieszkaniowych.
57.	Kampania <i>Wrocław nie marnuje</i>
	Wrocław nie marnuje to miejska kampania zachęcająca do życia w stylu <i>less waste</i> . Akcja skupia się na podnoszeniu wiedzy wśród mieszkańców nt. zasad gospodarowania i powtórnego wykorzystania odpadów (recyklingu) oraz ograniczenia potencjalnego negatywnego wpływu na środowisko naturalne powodowanego nadmierną konsumpcją dóbr i zasobów naturalnych. Realizowane będą wydarzenia plenerowe, warsztaty

	edukacyjne, kampania w mediach, a także akcje, które popularyzują ideę zrównoważonego rozwoju, gospodarki o obiegu zamkniętym - m.in. Wrocław i Rodzinne Ogrody nie marnują, Wrocław nie marnuje - bookcrossing, mapa Wrocław nie marnuje.
58.	Kontynuacja Programu usuwania z terenu Wrocławia azbestu i wyrobów zawierających azbest Program zakłada usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z terenu Wrocławia i jednocześnie minimalizację negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu oraz likwidację szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko szczególnie w zakresie ochrony powietrza w związku z emisją włókien azbestowych. W ramach programu dokonywany jest demontaż wyrobów azbestowych użytkowanych w obiektach zlokalizowanych na terenie Wrocławia oraz transport i unieszkodliwienie odpadów azbestowych.
59.	Rozbudowa Kompostowni Odpadów Zielonych przy ulicy Janowskiej 51 do przepustowości 22 000 Mg/rok Rozbudowa kompostowni pozwoli na zwiększenie ilości przyjmowanego strumienia odpadów zielonych i tym samym zwiększenia produkcji kompostu. Założenia wymagają powiększenia placu Kompostowni przyrmowej, wybudowania zadaszzonego magazynu dla E-kompostu, odpadów nieprzekompostowanych, materiału przygotowywanego do kompostowania. Przedsięwzięcie wymaga również zakupu nowych urządzeń.
60.	Rozbudowa sieci EkoPunktów (Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych - PSZOK) oraz modernizacja istniejących EkoPunktów (Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych - PSZOK) Rozbudowa sieci PSZOKów (budowa co najmniej 3 kolejnych Punktów), w których wiodącą funkcją będzie zbieranie i magazynowanie odpadów. Punkty będą planowane w sposób równomierny, z uwzględnieniem liczby mieszkańców oraz zwiększenia dostępności dla każdej z części Miasta.
61.	Utworzenie Punktu Drugiego Życia i Napraw Odpadów wraz z Wrocławskim Centrum Edukacji Ekologicznej (modernizacja istniejącego budynku) - EKOMANUFAKTURA Inwestycja zakłada modernizację i przebudowę istniejącego budynku hali biurowo-garażowej przy ulicy Janowskiej 51 oraz zmianę funkcji budynku na część do funkcjonowania „Ekomanufaktury”- Punktu Drugiego Życia Odpadów i Napraw oraz części edukacyjnej. Budynek przemysłowy zostanie zagospodarowany na potrzeby stworzenia sal dydaktycznych, sali konferencyjnej oraz Ekomanufaktury. Założeniem jest prowadzenie edukacji ekologicznej bez ograniczeń m.in. poprzez prowadzenie warsztatów, zajęć praktycznych przeznaczonych dla wszystkich grup wiekowych i społecznych, a także integrację międzypokoleniową i współpracę ze środowiskiem akademickim. Do punktu mają trafiać używane produkty z gospodarstw domowych, które można dalej użytkować. Wydzielone będą strefy produktów, których stan pozwala na dalsze użytkowanie lub wymaga niewielkich napraw m.in.: meble domowe, zabawki, dywany, sprzęt sportowy i rekreacyjny, książki, materiały niewykorzystane w trakcie remontów (płytki ceramiczne, tapety, okleiny itp.), sprzęt AGD.

62.	Analiza możliwości organizacji docelowego modelu gospodarki odpadami komunalnymi we Wrocławiu Celem analizy będzie zbadanie możliwości optymalizacji kosztów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi we Wrocławiu i wysokości opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości (mieszkańców Wrocławia). Po dokonaniu inwentaryzacji dotychczas wytworzonych dokumentów strategicznych, w dokumencie zidentyfikowane zostaną aktualne potencjalne rozwiązania docelowego modelu gospodarki odpadami komunalnymi, pod względem m.in. zarządzania strumieniem odpadów, organizacyjnym, prawnym, finansowym, technologicznym i rzeczywistej uciążliwości społecznej (m.in. odory, emisje, gryzonie, insekty). Przeanalizowane zostaną również wybrane systemy i zastosowane rozwiązania organizacyjne i technologiczne. Analiza obejmie również badanie rynku w zakresie możliwości zagospodarowania określonych frakcji strumienia odpadów komunalnych wytwarzanych we Wrocławiu i potencjalny wpływ na strumień po zmianach prawnych (rozszerzona odpowiedzialność producenta, system kaucyjny).
63.	Prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych Celem zadania jest wzrost świadomości mieszkańców Wrocławia w zakresie korzyści wynikających z prawidłowego selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Kampanie edukacyjne przeznaczone będą dla różnych kategorii wiekowych – od dzieci (5–7 lat) do seniorów i zakładają przeprowadzenie licznych warsztatów z udziałem specjalistów oraz wykonanie i dystrybucję materiałów edukacyjnych.

PRIORYTET III – PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Ekonomiści są zgodni co do tego, że gospodarka potrzebuje dziś więcej ducha przedsiębiorczości, więcej optymizmu w inwestowaniu, większej gotowości do ponoszenia ryzyka biznesowego. Potrzebuje tego, co zapobiega pogrążeniu się gospodarki w stagnacji i inspirowanie do podejmowania nowych wyzwań. Bez licznych, odważnie działających, sprawnie funkcjonujących i prosperujących firm różnego rodzaju i różnej wielkości oraz podmiotów ekonomii społecznej, nie ma rozwoju gospodarczego, niemożliwe jest zapewnienie miejsc pracy ani utrzymanie – nie mówiąc o jego podniesieniu – poziomu życia mieszkańców. W 2026 r. kontynuowany będzie program *Edukacja przedsiębiorczości* promujący rozwijanie postaw i kompetencji przedsiębiorczych, sprzyjający zakładaniu nowych i rozwijaniu już istniejących firm. W ramach Akademii Wrocławskiego Przedsiębiorcy można będzie wziąć udział w spotkaniach z wrocławskimi przedsiębiorcami i praktykami biznesu. Podejmowane będą działania na rzecz osób 50+ na rynku pracy. Realizowane będą zadania wskazane w dokumencie Przedsiębiorczy Wrocław 2030, m.in. organizacja konferencji i warsztatów na temat lokalnej przedsiębiorczości, wydarzeń okolicznościowych o charakterze gospodarczym, w tym jarmarków, kiermaszy, festiwali. Podobnie jak w

latach ubiegłych podejmowane będą działania promujące i wspierające lokalny biznes, handel, produkcję i usługi w oparciu o walory regionalne i turystyczne, ze szczególnym uwzględnieniem rzemiosła i branży żywnościowej (gastronomia, rolnictwo, przetwórstwo). Podejmowane będą inicjatywy mające na celu tworzenia nowych centrów lokalnych oraz wspierania już istniejących przestrzeni aktywności gospodarczej jak targowiska i lokalne ryneczki. Realizacja projektu *Pokochaj wrocławskie targowiska* posłuży wzmocnieniu potencjału gospodarczego i społecznego osiedli oraz stymulowaniu rozwoju targowisk.

Sprawnie funkcjonujący miejski system wsparcia dla startupów stwarza możliwość kontaktu z mentorami, partnerami, inwestorami i klientami oraz poszerzania wiedzy firm na temat przedsiębiorczości, dotacji finansowych i innowacji. Pod marką *Startup Wrocław* organizowane będą warsztaty, panele dyskusyjne, popularyzowane będą sukcesy wrocławskich mikro-, małych i średnich przedsiębiorców.

Promocja gospodarcza Wrocławia i aglomeracji wrocławskiej kierowana będzie przede wszystkim do przedsiębiorstw z branży produkcyjnej wysokich i średnich technologii, nowoczesnych usług biznesowych bądź firm prowadzących działalność zaawansowaną technologicznie.

Kontynuowany będzie projekt serwisu internetowego www.wroup.pl promującego lokalnych przedsiębiorców. Planowane jest dalsze wzmacnianie współpracy i promocji międzynarodowej wrocławskich przedsiębiorców, udział w zagranicznych targach i misjach gospodarczych, ułatwianie wymiany wiedzy i doświadczeń, pomoc w nawiązywaniu partnerstw i kontaktów biznesowych oraz w realizacji wspólnych projektów poprzez sieć powiązań z innymi ośrodkami miejskimi w Europie.

Inicjowane będą działania polegające na wymianie wiedzy i doświadczeń między przedsiębiorcami a naukowcami, umożliwiające zawiązywanie partnerstw naukowo-biznesowych. Celem jest wypracowanie narzędzi, które pomogą przedsiębiorcom dotrzeć do naukowców z określonymi kompetencjami, niezbędnymi dla rozwoju firmy, zaś pracownikom naukowym pozwolą na praktyczne wykorzystanie swojej wiedzy i doświadczenia w środowisku biznesowym.

W 2026 r. kontynuowana będzie kompleksowa pomoc dla pracodawców Wrocławia i aglomeracji wrocławskiej w zakresie zatrudniania cudzoziemców. Polega ona na pomocy proceduralnej dla podmiotów, które powierzają lub planują powierzyć pracę cudzoziemcom, i ich wsparcie przy przygotowywaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania zezwoleń na pracę, zezwoleń na pobyt czasowy i pracę oraz zezwoleń na pobyt stały.

Nr zadania	Nazwa i zakres zadania
PRIORYTET III - PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	

OBSZAR 3 - DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	
• Działania na rzecz rozwoju gospodarczego	
64.	Inicjowanie współpracy przedsiębiorstw społecznych i biznesu / MŚP (mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa) Zadanie obejmuje promocję społecznej odpowiedzialności biznesu i organizację oraz współorganizację wydarzeń dla przedsiębiorców.
65.	Wspieranie i animowanie wrocławskiego ekosystemu startupowego W ramach zadania podejmowane są inicjatywy integrujące wrocławskie środowisko technologiczne i startupowe, mające na celu aktywizowanie i zachęcanie do rozwijania wspólnych inicjatyw na skalę lokalną i światową. Pod marką Startup Wrocław organizowane są liczne wydarzenia, warsztaty, panele dyskusyjne, powstają raporty, zbierane są dane oraz promowane są sukcesy wrocławskich mikro-, małych i średnich przedsiębiorców.
66.	Realizacja Strategii Przedsiębiorczości Wrocław 2030 Realizacja zadań wskazanych w dokumencie strategicznym Przedsiębiorczy Wrocław 2030, m.in. organizacja cyklicznych spotkań z przedsiębiorcami, organizacja konferencji i warsztatów promujących lokalną przedsiębiorczość, prowadzenie portalu informacyjnego o wrocławskiej przedsiębiorczości.
67.	Wspieranie aktywności gospodarczej przestrzeni wielofunkcyjnych lokalnych ryneczków - realizacja projektu Pokochaj wrocławskie targowiska Zadanie obejmuje: wzmacnianie potencjału gospodarczego osiedli, stymulowanie rozwoju targowisk, budowanie wizerunku targowisk jako miejsc spotkań oraz zapewnienie miejsc dla rolników i producentów żywności.
68.	Promowanie przedsiębiorczości, lokalnego handlu, produktu i usług w oparciu o walory regionalne i turystyczne Organizacja wydarzeń okolicznościowych o charakterze gospodarczym, w tym jarmarków, kiermaszy, festiwali - uzupełnionych o walory edukacyjno-kulturalne. Wspieranie inicjatyw wzmacniających i promujących lokalny biznes ze szczególnym uwzględnieniem rzemiosła i branży żywnościowej (gastronomia, rolnictwo, przetwórstwo).
69.	Realizacja Programu Edukacja przedsiębiorczości Promowanie i rozwijanie postaw przedsiębiorczych. Inicjowanie projektów edukacyjnych wspierających pozyskiwanie kompetencji pożądanych na rynku pracy np. projekt 50+ dla biznesu. Organizacja spotkań z wrocławskimi przedsiębiorcami i praktykami biznesu m.in. Akademia Wrocławskiego Przedsiębiorcy.
70.	Działania wspierające zawiązywanie partnerstw naukowo-biznesowych Podejmowane działania mają na celu wypracowanie narzędzi, które pomogą przedsiębiorcom dotrzeć do naukowców z określonymi kompetencjami, których zaangażowanie jest konieczne do rozwoju firmy, a pracownikom naukowym pozwolą na praktyczne wykorzystanie swojej wiedzy i doświadczenia w środowisku biznesowym.

71.	Promocja gospodarcza Wrocławia i aglomeracji wrocławskiej
	Promocja inwestycyjna Wrocławia i okolicznych gmin w celu pozyskiwania nowych firm usługowych czy produkcyjnych i tym samym tworzenia atrakcyjnych miejsc pracy dla mieszkańców. Zadanie obejmuje działania promocyjne pod marką Invest in Wrocław, udział w zagranicznych targach i misjach gospodarczych, organizację konferencji i targów promujących największe marki Wrocławia, jak również kompleksową obsługę inwestorów i opiekę poinwestycyjną.
72.	Realizacja serwisu internetowego WRO UP - Giełda Lokalnego Biznesu
	Głównym zadaniem projektu jest wsparcie wrocławskich firm płacących i rozliczających podatki na rzecz Gminy Wrocław. Po wypełnieniu odpowiedniego formularza przedsiębiorcy bezpłatnie publikują wizytówki swoich firm na stronie serwisu www.wroup.pl . Dzięki projektowi przedsiębiorcy będą mogli zapewnić sobie większą rozpoznawalność prowadzonej działalności, jak i dotrzeć do lokalnych klientów. Poza tym serwis pozwoli mieszkańcom Wrocławia na wspieranie wrocławskiego biznesu oraz zaoszczędzenie czasu na poszukiwania lokalnych ofert i usług.
73.	Wzmocnienie współpracy i promocji międzynarodowej przedsiębiorców
	Ułatwienie wymiany wiedzy i doświadczeń, nawiązywania partnerstw i kontaktów biznesowych oraz realizacja wspólnych projektów w ramach członkostwa Wrocławia w międzynarodowych sieciach.
74.	Kompleksowa pomoc dla pracodawców aglomeracji wrocławskiej w zakresie zatrudniania cudzoziemców
	Narzędzie wsparcia dla firm prowadzących działalność na terenie Wrocławia i aglomeracji wrocławskiej, jak również dla inwestorów rozpoczynających działalność. Głównym celem jest pomoc proceduralna dla podmiotów, które powierzają lub planują powierzyć pracę cudzoziemcom i wsparcie ich przy przygotowywaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania zezwoleń na pracę, zezwoleń na pobyt czasowy i pracę oraz zezwoleń na pobyt stały.

PRIORYTET IV – GOSPODARKA KREATYWNA I INNOWACYJNA POWIĄZANA Z NAUKĄ

Innowacyjność stanowi kluczowy czynnik rozwoju gospodarczego. Zawsze jednak należy mieć na uwadze fakt, że pozostanie ona tylko pustym pojęciem, jeśli żywą treścią nie wypełnią jej konkretni, kreatywni ludzie, skupieni w szkołach wyższych, instytutach badawczych, parkach naukowo-technologicznych. Niezbędna jest ponadto koncentracja kreatywnych zespołów ludzkich w przedsiębiorstwach średnich i wysokich technologii. W 2026 r. kontynuowana będzie *Wrocławska Inicjatywa Doskonałości Naukowej* wspomagająca wrocławskie uczelnie wyższe w procesie tworzenia przyjaznego i atrakcyjnego środowiska do pracy oraz życia dla światowej sławy naukowców z zagranicy. Celem podejmowanych działań jest zwiększenie aktywności i skuteczności wrocławskich badaczy na polu

międzynarodowym, m.in. poprzez pozyskiwanie prestiżowych grantów i publikację artykułów w pismach wysoko ocenianych przez świat nauki. W szkołach wyższych kontynuowana będzie działalność Funduszu Aktywności Studenckiej – program wsparcia działalności kół naukowych, organizacji oraz grup studenckich afiliowanych przy wrocławskich uczelniach i instytutach Polskiej Akademii Nauk.

Nie ulega wątpliwości, że innowacyjność gospodarki jest ściśle związana z wysokim poziomem edukacji na wszystkich poziomach. Osiągnięcie jak najwyższej jakości kształcenia pozwoli w przyszłości wykorzystać w gospodarce umiejętności, talenty i zdolności kształconych dzisiaj dzieci i młodzieży. W celu podnoszenia jakości kształcenia we Wrocławiu, jak również atrakcyjności nauczania kontynuowane będą projekty m.in. w zakresie współpracy szkół z uczelniami wyższymi, stosowania nowych technologii w nauczaniu (z wykorzystaniem Wrocławskiej Platformy Edukacyjnej), realizacji atrakcyjnych zajęć pozalekcyjnych czy projektów wspierających naukę języków obcych. W przypadku tych ostatnich ważną rolę odgrywają partnerstwa szkół i międzynarodowe wymiany młodzieży szkolnej.

Program *Promovere Talenta* oraz Centrum Kreatywności *Talent* wspierać będą uzdolnionych uczniów wrocławskich szkół w rozwijaniu ich talentów, uzdolnień i zdobywaniu kluczowych kompetencji.

Nr zadania	Nazwa i zakres zadania
PRIORYTET IV - GOSPODARKA KREATYWNA I INNOWACYJNA POWIĄZANA Z NAUKĄ	
OBSZAR 7 - OŚWIATA I WYCHOWANIE	
75.	Innowacyjność wrocławskiej edukacji
	Podniesienie jakości i innowacyjności kształcenia poprzez współpracę szkół z uczelniami wyższymi (klasy patronackie, w tym nad oddziałami biologiczno-chemicznymi liceów ogólnokształcących), interaktywne pokazy naukowe, realizację projektów wspierających naukę języków obcych (wymiany międzynarodowe m.in. w ramach programu <i>Erasmus+</i> , szkół partnerskich oraz <i>Polsko-Niemieckiej i Polsko-Ukraińskiej Wymiany Młodzieży</i>), rozwój kreatywności i myślenia krytycznego; zwiększanie atrakcyjności nauczania - nowe technologie w nauczaniu (w tym zdalnym, z wykorzystaniem Wrocławskiej Platformy Edukacyjnej), oferta atrakcyjnych zajęć pozalekcyjnych w ramach programów unijnych we wrocławskich szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.
	Wspieranie i rozwijanie kluczowych kompetencji uzdolnionych uczniów w ramach Wrocławskiego Programu Wspierania Uzdolnionych - <i>Promovere Talenta</i> .
	Centrum Kreatywności <i>Talent</i> - kompleksowe wsparcie uczniów zdolnych poprzez identyfikację uzdolnień i talentów, warsztaty edukacyjne,

	współpraca z instytucjami naukowymi, staże, działania dla nauczycieli i rodziców.
	Realizacja programu <i>Edukacja w sytuacjach zagrożenia</i> : 1. Praca zespołowa - wdrożenie nowych metod pracy z uczniami, dopasowanych do aktualnej rzeczywistości i potrzeb, powrót do pracy zespołowej, metoda projektu - budowanie relacji. 2. Zachowanie higieny cyfrowej. 3. wykorzystanie doświadczeń i zasobów nauczania na odległość w nauczaniu stacjonarnym oraz we współpracy z rodzicami oraz realizacji nauczania indywidualnego.4.
	Wykorzystanie nowoczesnych technologii w procesie edukacji (nauka programowania, Dolina Dronowa, wykorzystanie AI).
OBSZAR 8 - SZKOLNICTWO WYŻSZE	
76.	Wrocławska inicjatywa doskonałości naukowej
	Wsparcie wrocławskich uczelni w działaniach na rzecz stworzenia przyjaznego i atrakcyjnego środowiska do pracy oraz życia dla światowej sławy naukowców. Naukowcy ci mieliby przyczynić się do zwiększenia aktywności i skuteczności wrocławskich badaczy na polu międzynarodowym, m.in. poprzez pozyskiwanie prestiżowych grantów i publikację artykułów w pismach wysoko ocenianych przez świat nauki.
77.	Fundusz Aktywności Studenckiej (FAST)
	Program wsparcia działalności kół naukowych, organizacji oraz grup studenckich afiliowanych przy wrocławskich uczelniach i instytutach PAN. Celem programu jest wsparcie przedsiębiorczości akademickiej, kreatywności oraz doskonałości naukowej studentów i doktorantów, jak również międzynarodowa popularyzacja ich osiągnięć.
78.	Współpraca z uczelniami w celu badania zmian rynkowych i innowacyjnych rozwiązań dla MŚP (mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa)
	Wspieranie MŚP w reagowaniu na zmiany rynkowe, społeczne i geopolityczne - podejmowanie wspólnych działań z uczelniami wyższymi w celu analizy potrzeb i metod pomocy w wybranych sektorach gospodarki.

PRIORYTET V – ZDROWI I AKTYWNI MIESZKAŃCY

W okresie, kiedy ciągle jeszcze leczy się skutki zakończonej nie tak dawno pandemii covid-19, kiedy w obliczu zagrożeń zewnętrznych na pierwszy plan wysuwa się kwestia bezpieczeństwa obejmującego także bezpieczeństwo zdrowotne, dbałość o zdrowie i kondycję psychofizyczną mieszkańców zarówno wymiarze indywidualnym, jak i społecznym stanowi jedno z podstawowych zdań władz publicznych tak państwowych, jak samorządowych. Dlatego też w 2026 r. kontynuowane będą różnego rodzaju działania profilaktyczne, terapeutyczne i edukacyjno-informacyjne, jak również projekty i programy aktywizujące oraz integrujące, promujące zwiększenie aktywności fizycznej, postawy prozdrowotne i zdrowy styl życia, budujące poczucie świadomości zdrowotnej, kształtowanie postaw sprzyjających samorozwojowi i odpowiedzialności za własne zdrowie i życie.

Za sprawę niezwykle ważną dla poprawy stanu zdrowotnego mieszkańców uznaje się podniesienie sprawności fizycznej oraz poprawę kondycji dzieci i

młodzieży. Służy temu różnorodność oferty dyscyplin sportowych, programy szkoleniowe dla dzieci i młodzieży w zespołowych grach sportowych. W 2026 roku kontynuowana będzie budowa i przebudowa infrastruktury sportowej (bloków sportowych i basenów) w placówkach oświatowych. Jak co roku zorganizowana zostanie Wrocławska Integracyjna Olimpiada Młodzieżowa – wydarzenie polegające na przeprowadzeniu rozgrywek współzawodnictwa sportowego wśród młodzieży, w których uczestniczą zarówno zawodnicy z niepełnosprawnościami, jak i pełnosprawni.

We Wrocławiu od lat podejmowane są starania na rzecz poprawy sytuacji życiowej osób z niepełnosprawnościami i zapobiegania ich społecznemu wykluczeniu. Oprócz kontynuacji dotychczasowych zadań np. programu *Aktywny samorząd*, mających na celu na likwidację barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami, w 2026 r. zainicjowany zostanie nowy program SAM – Samodzielność Aktywność Mobilność obejmujący dwa programy - *Dostępne mieszkanie* i *Mieszkanie dla Absolwenta*. Celem programu *Dostępne mieszkanie* jest zapewnienie osobom poruszającym się na wózkach, mieszkającym w budynkach niedostosowanych do ich potrzeb, możliwości zamiany dotychczasowego mieszkania na mieszkanie wolne od barier architektonicznych. Natomiast program *Mieszkanie dla absolwenta* ma pomóc, poprzez dofinansowanie wynajmu mieszkań, w rozpoczęciu samodzielnego życia absolwentom z niepełnosprawnością kończących naukę w szkołach lub uczelniach.

W ramach gminnego programu wspierania osób w podeszłym wieku, z niepełnosprawnościami oraz niesamodzielnych w 2026 r. planowane jest wyposażenie nowo tworzonego Dziennego Domu Pomocy.

Kontynuowana będzie budowa noclegowni z ogrzewalnią i izolatorem dla osób w kryzysie bezdomności. Placówki pozwolą zabezpieczyć osoby bezdomne w podstawowe potrzeby bytowe oraz zapobiegać przypadkom śmierci z powodu wychłodzenia. Nastąpi również przebudowa i organizacja schroniska oferującego usługi opiekuńcze dla osób w kryzysie bezdomności.

Swoją działalność kontynuował będzie Klub Integracji Społecznej jako miejsce reintegracji społeczno-zawodowej. Klub oferuje wsparcie aktywizacyjne niepracujących mieszkańców Wrocławia poprzez szkolenia, uczestnictwo w warsztatach i wydarzeniach plenerowych, poradnictwo i doradztwo zawodowe, kursy zawodowe, rozwój hobby.

Podobnie jak w latach poprzednich w 2026 r. w polu najwyższego zainteresowania pozostanie pomyślność rodzin. Powstanie Centrum Wsparcia Rodziny pomagające rodzinom, w których wychowują się dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami oraz dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej z terenu gminy Wrocław. Prowadzone będą działania wspierające rodziców w przygotowaniu do rodzicielstwa poprzez systematyczną kontrolę w okresie ciąży, porodu oraz opiekę nad

dzieckiem. Kontynuowany będzie program leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego oraz program wsparcia rodzin w opiece nad dzieckiem z wrodzoną wadą rozwojową.

Kontynuowane będą programy: *Za życiem* adresowany do kobiet w ciąży i ich rodzin, program *Razem* skierowany do dzieci, młodzieży, rodziców i osób dorosłych potrzebujących wsparcia psychologiczno-pedagogicznego oraz *Program Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych „Dwa plus trzy i jeszcze więcej”*, który ma na celu umacnianie rodziny, promowanie modelu rodziny z dziećmi i pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej, jak również zwiększenie szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych.

Nr zadania	Nazwa i zakres zadania
PRIORYTET V - ZDROWI I AKTYWNI MIESZKAŃCY	
OBSZAR 4 - ADMINISTRACJA PUBLICZNA	
79.	Plebiscyt <i>Wrocław bez barier</i>
	Coroczne nagrody za działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami i wyrównywania szans społecznych w przestrzeni lokalnej dla osób, firm, organizacji. Promowanie dobrych postaw i inicjatyw na rzecz integracji i pełnej dostępności. Uchonorowanie i docenienie działań, które czynią Wrocław bardziej przyjaznym dla wszystkich grup społecznych.
OBSZAR 7 - OŚWIATA I WYCHOWANIE	
80.	Zdrowo i sportowo
	Budowa, przebudowa lub rozbudowa infrastruktury sportowej (bloków sportowych i basenów) w placówkach oświatowych, dostępność atrakcyjnej infrastruktury sportowej szkół dla społeczności lokalnej.
	Realizacja projektów edukacyjnych mających na celu: podnoszenie sprawności fizycznej uczniów, promowanie wzorców aktywności fizycznej, kształtowanie postaw sprzyjających samorozwojowi i odpowiedzialności za zdrowie i życie własne oraz innych, realizacja projektów <i>Porusz serce</i> oraz <i>Zgoda to dar życia</i> . Tak, chcę być dawcą we współpracy z Uniwersytetem Medycznym oraz Poltransplant Centrum Organizacyjno-Koordynacyjnym, zapewnienie dzieciom i młodzieży zajęć rekreacyjno-wychowawczych w okresie ferii zimowych i wakacji letnich poprzez organizację półkolonii i otwartych sal.
	Promowanie zdrowego stylu życia poprzez: zwiększenie aktywności fizycznej, kształtowanie prozdrowotnych postaw i w konsekwencji zapobieganie rozwojowi nadwagi i otyłości oraz innym chorobom przewlekłym, różnorodność oferty dyscyplin sportowych, naukę pływania dla klas III, biegi na orientację, realizację Programu Edukacja w ruchu, budowę nowoczesnych bloków żywienia, ofertę zdrowych posiłków na każdą porę roku przy włączeniu szkół branży gastronomicznej.

	Wsparcie szkół i placówek we współpracy z uczelniami wyższymi, podmiotami leczniczymi i organizacjami pozarządowymi w zakresie dbałości o zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży oraz zapobiegania sytuacjom trudnym, w szczególności w sytuacjach kryzysowych.
OBSZAR 9 - OCHRONA ZDROWIA	
81.	Prowadzenie Wrocławskiej Akademii Pierwszej Pomocy
	To cykl szkoleń dla mieszkańców Wrocławia w różnym wieku i stopniu zaawansowania wiedzy, odbywających się w przestrzeni całego miasta (siedziba WCRS, zasoby lokalowe Rad Osiedli, szkół, NGO, parafii), a także online, we współpracy i pod opieką merytoryczną Uniwersytetu Medycznego, a także Wydziału Medycznego Politechniki Wrocławskiej. Działania wpisane są w kampanię społeczną wspierającą nabywanie umiejętności reagowania w sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życiu. Celem działalności akademii jest szerzenie poczucia odpowiedzialności i empatii względem anonimowych osób potrzebujących pomocy w nagłych wypadkach, nabywanie umiejętności reagowania w sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życiu oraz wspólnie z Uniwersytetem Medycznym we Wrocławiu prowadzenie kampanii Porusz Serce.
82.	Rozwijanie programów z zakresu poprawy jakości opieki nad matką i dzieckiem
	Prowadzone są działania wspierające rodziców w przygotowaniu do rodzicielstwa poprzez systematyczną kontrolę w okresie ciąży, porodu oraz opiekę nad dzieckiem. Wsparcie rodzin w opiece nad dzieckiem z wrodzoną wadą rozwojową.
83.	Programy promocji zdrowia i profilaktyki chorób u dzieci i młodzieży
	Programy są realizowane w środowisku opieki, wychowania i nauczania dzieci i młodzieży, np. Profilaktyka próchnicy zębów u dzieci w wieku przedszkolnym 3-5 lat, Zapobieganie próchnicy zębów u uczniów wrocławskich szkół podstawowych i Edukacja zdrowotna w profilaktyce nadwagi i otyłości u dzieci i młodzieży. Równocześnie prowadzone są działania edukacyjne dla rodziców, uczniów i nauczycieli oraz profilaktyczne, przeciwdziałające zaburzeniom zdrowotnym i chorobom.
84.	Budowanie partnerstwa podmiotów w zakresie wzmacniania zdrowia publicznego oraz promowania dobrych praktyk
	Rozszerzanie działań w zakresie budowania partnerstwa na rzecz zdrowia publicznego, ukierunkowanych na diagnozowanie i rozwiązywanie problemów zdrowotnych. Działania te pozwolą na opracowywanie optymalnych strategii, promowanie najlepszych praktyk w zakresie zdrowia publicznego oraz poszukiwanie nowych rozwiązań podnoszących jakość opieki zdrowotnej.
85.	Realizacja programów promujących zdrowy styl życia oraz wczesne wykrywanie chorób cywilizacyjnych

	Przygotowywanie i wdrażanie programów edukacyjnych i polityki zdrowotnej, ukierunkowanych na eliminowanie czynników wywołujących choroby cywilizacyjne i umożliwiających wczesne wykrywanie chorób. Programy, ze względu na ich zdrowotną i społeczną wartość, są modyfikowane w zależności od zdiagnozowanych potrzeb zdrowotnych, zmieniających się standardów postępowania oraz wskaźników epidemiologicznych.
86.	Działania informacyjno-edukacyjne, profilaktyczne i terapeutyczne, dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy Działania ukierunkowane są na rozwiązywanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych, w tym tzw. "dopalaczy" oraz uzależnień behawioralnych, jak również rozwijanie oferty pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym. Zadania dotyczą: prowadzenia działalności informacyjno-edukacyjnej, realizacji programów profilaktyki uzależnień w środowisku dzieci i młodzieży, tworzenia warunków do aktywnego stylu życia w przestrzeni publicznej miasta, udzielania specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym oraz szkolenia realizatorów. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy koncentrują się na wsparciu osób doświadczających przemocy, szczególnie w środowisku domowym, poprzez wczesną interwencję w miejscu zdarzenia oraz prowadzenie specjalistycznej pomocy dla ofiar i terapii dla sprawców przemocy.
87.	Budowanie poczucia świadomości zdrowotnej i społecznej oraz promowanie postaw prozdrowotnych poprzez realizację kampanii społeczno-zdrowotnych i stałą współpracę z mediami Działania w zakresie promowania zdrowego stylu życia, profilaktyki chorób i przeciwdziałania uzależnieniom w tym behawioralnym. Kształtowanie odpowiedzialnych postaw społecznych i zdrowotnych poprzez kampanie zdrowotne i społeczne oraz działania edukacyjno-informacyjne. Kampanie realizowane będą z aktywnym udziałem partnerów, którymi są podmioty lecznicze, organizacje pozarządowe, instytucje, placówki oświatowe i inne. Istotnym zadaniem jest utrzymanie partnerstwa z mediami.
88.	Programy dotyczące ochrony zdrowia psychicznego w środowisku dzieci, młodzieży i osób dorosłych Działania obejmujące edukację zdrowotną, poradnictwo specjalistyczne, pomoc interwencyjną i terapeutyczną realizują placówki medyczne, organizacje pozarządowe i instytucje.
89.	Wzmacnianie systemu opieki nad osobami niesamodzielnymi, starszymi, przewlekle i nieuleczalnie chorymi, przebywającymi w środowisku domowym Pomoc choremu, jego rodzinie i opiekunom w zorganizowaniu opieki poprawiającej jakość życia oraz pozwalającej na jak najdłuższe pozostanie chorego lub osoby niesamodzielnej w środowisku domowym. Wdrażanie nowoczesnych form wsparcia rodziny w opiece nad chorym, m.in. teleopieka, usługi wsparcia wytchnieniowego itp.

90.	Zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców Wrocławia poprzez zintegrowanie działań w zakresie edukacji zdrowotnej, profilaktyki chorób zakaźnych (np. grypy, HIV, STI, HPV)
	Działania edukacyjne i profilaktyczne ukierunkowane na zmniejszenie liczby zachorowań na choroby zakaźne, w tym przenoszone drogą płciową. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla osób z problemem HIV/AIDS oraz Prowadzony Punkt Bezpłatnego Testowania w kierunku obecności wirusa HIV wraz z poradnictwem okołotestowym. Osoby zakażone kierowane są do specjalistycznych ośrodków leczniczych (w tym Poradni Nabytych Niedoborów Odpornościowych). Realizacja kampanii zdrowotnych, w tym promujących szczepienia ochronne.
91.	Realizacja programu <i>Aktywny samorząd</i>
	Formy wsparcia przewidziane i opisane w programie adresowane są do osób fizycznych. Dotyczą likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami. Odnoszą się do likwidacji barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym likwidacji bariery transportowej, barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym, barier w przemieszczaniu się, pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej. Dotyczą pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, szkolenia kadr samorządów oraz organizacji pozarządowych z zakresu problematyki niepełnosprawności.
92.	Realizacja programu wspierania osób w podeszłym wieku, z niepełnosprawnościami oraz niesamodzielnych
	Realizacja Gminnego programu wspierania osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych oraz niesamodzielnych. Rozwijanie infrastruktury systemu pomocy i wsparcia, zapewnienie miejsc pobytu, zabezpieczenie potrzeb bytowych osób w podeszłym wieku, z niepełnosprawnościami i niesamodzielnych. Realizacja programu zapewnia odciążenie instytucjonalne systemu pomocy społecznej. W ramach zadania realizowane są również projekty na rzecz Domów Pomocy Społecznej i Dziennych Domów Pomocy - rozwój sieci dziennych domów pomocy.
93.	Realizacja programu SAM - Samodzielność Aktywność Mobilność - <i>Dostępne mieszkanie i Mieszkanie dla Absolwenta</i>
	Celem programu Dostępne mieszkanie jest zapewnienie osobom poruszającym się na wózkach, mieszkających w budynkach niedostosowanych do ich potrzeb, możliwości zamiany dotychczasowego mieszkania na mieszkanie wolne od barier architektonicznych. Celem programu Mieszkanie dla absolwenta jest wsparcie w rozpoczynaniu niezależnego życia absolwentów z niepełnosprawnością kończących naukę w szkołach, poprzez dofinansowanie wynajmu mieszkań.
94.	Podnoszenie umiejętności społecznych i zawodowych nieaktywnych zawodowo wrocławian poprzez realizację zatrudnienia socjalnego w tym m. in. realizacja działań w ramach <i>Miejska Farma Wrocław</i>

	Realizacja zadania zgodnie z zapisami ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Reintegracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym umożliwiającą powrót do pełnienia ról społecznych i zawodowych.
OBSZAR 10 - POMOC SPOŁECZNA	
Realizacja programów przeciwdziałających wykluczeniom społecznym	
95.	Realizacja programu <i>Razem</i>
	Program Razem skierowany jest do dzieci, młodzieży, rodziców i osób dorosłych potrzebujących wsparcia psychologiczno-pedagogicznego. Celem jest otoczenie opieką w trudnych sytuacjach społecznych, adaptacyjnych związanych ze środowiskiem edukacyjnym, rówieśniczym oraz domowym młodych wrocławian. Oczekiwanym efektem jest: zapobieganie trudnościom w sferze rozwoju społeczno-emocjonalnego, wsparcie rodziców i innych dorosłych w budowaniu dobrych relacji z dzieckiem, skutecznej komunikacji, motywacji i akceptacji zmiany. Program jest realizowany poprzez m.in. takie projekty jak: Inkubator kompetencji wychowawczych, Inkubator rozwoju osobistego, warsztaty wsparcia psychologicznego w szkołach oraz budowanie relacji poprzez projekt Sztafety Dobrych Międzykulturowych Relacji.
96.	Organizacja transportu osób z niepełnosprawnościami
	Ułatwienie integracji społeczno-zawodowej osób z potrzebami wsparcia w zakresie mobilności poprzez zapewnienie przez Gminę Wrocław usługi indywidualnego/zbiorowego transportu. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin poprzez ograniczanie barier społecznych, w tym transportowych. Tworzenie warunków do zachowania samodzielności i niezależności osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
97.	Wdrażanie standardów dostępności wydarzeń i kultury - etap III
	Wrocławskie Standardy Kultury i Wydarzeń to przyjęte zarządzeniem Prezydenta Wrocławia zasady, które wskazują, jak organizować wydarzenia kulturalne w sposób dostępny dla osób ze szczególnymi potrzebami. Realizacja zadania polega na współorganizacji z lokalnymi jednostkami/instytucjami wydarzeń kulturalnych dostępnych dla wszystkich z uwzględnieniem wytycznych zawartych w Standardach.
98.	Organizacja półkolonii dla dzieci z niepełnosprawnościami
	Zapewnienie opieki i zagospodarowanie czasu dla dzieci z niepełnosprawnościami, tym samym wsparcie rodzin dzieci z niepełnosprawnościami podczas okresu wakacyjnego, gdy placówki opiekuńcze mają przerwy urlopowe.
99.	Aktywna integracja osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym
	Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym objętych wsparciem MOPS, a także , biernych zawodowo, realizowana w ramach projektów dofinansowanych ze środków zewnętrznych poprzez zastosowanie usług aktywnej integracji o charakterze społecznym i zawodowym. Działania projektowe koncentrują się m.in. na zwiększeniu poziomu kompetencji osobistych, wychowawczych,

	aktywności społecznej, praktycznych umiejętności życiowych i korzystania z e-usługi, Internetu, itp.
100.	Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością Głównym celem programu jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Zadania są realizowane przez MOPS oraz we współpracy z organizacjami pozarządowymi, finansowane ze środków Funduszu Solidarnościowego - beneficjenci mogą skorzystać z pomocy asystenta przy wykonywaniu codziennych czynności i funkcjonowaniu w życiu społecznym. Część jest realizowana ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego PLUS w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, w ramach projektu partnerskiego Razem łatwiej. Wrocławski asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością. Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług społecznych w formie asystencji osobistej dla osób z niepełnosprawnościami.
101.	Program Opieka Wytchnieniowa Program Opieka Wytchnieniowa adresowany jest do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Zadanie realizuje MOPS oraz we współpracy z organizacjami pozarządowym. Program finansowany jest ze środków Funduszu Solidarnościowego (realizowany w formie świadczenia usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego) oraz ze środków Gminy Wrocław, która dofinansowuje funkcjonowanie 4 miejsc całodobowej opieki wytchnieniowej działających w organizacjach pozarządowych oraz działanie nowego Ośrodka Wsparcia- Mieszkania wytchnień w ramach projektu partnerskiego SAMO-Dzielnia (edycja 2).
102.	Realizacja usług wsparcia krótkoterminowego Celem głównym projektu jest wzrost we Wrocławiu równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług społecznych, poprzez realizację celów szczegółowych tj. wzrost dostępu do usług opieki wytchnieniowej dla 40 osób korzystających ze wsparcia oraz dla 20 Opiekunów Faktycznych tych osób. W MCUS DPS przy ulicy Mącznej 3 oraz MCUS DPS przy ulicy Karmelkowej 25 utworzone zostały łącznie 4 miejsca świadczenia usług wsparcia krótkoterminowego. Zadanie realizowane jest przy udziale środków zewnętrznych, w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+)
103.	Realizacja programu <i>Za życiem</i>

	Program realizowany jest zgodnie z założeniami ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin. Celem programu jest umożliwienie rzeczywistej i pełnej integracji społecznej osób z niepełnosprawnościami oraz wsparcie psychologiczne, społeczne, funkcjonalne i ekonomiczne ich rodzin. Program adresowany jest do: kobiet w ciąży, zwłaszcza powikłanej, dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie, nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, wady powstałe w prenatalnym okresie rozwoju lub w czasie porodu, osób dorosłych z niepełnosprawnością oraz ich rodziców.
104.	Prowadzenie mieszkań poprojektowych wraz z realizacją usług społecznych Udostępnienie mieszkań poprojektowych, w których osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym mogą nabyć umiejętności radzenia sobie z codziennym życiem, skorzystać z poradnictwa i usług socjalnych. Funkcjonowanie mieszkań umożliwia płynne i bezpieczne przejście od pobytu w zinstytucjonalizowanej placówce do samodzielnego zamieszkania. Mieszkania te są efektem wcześniejszych projektów ze środków EFS i EFRR.
105.	Realizacja projektu Respektrum Celem projektu jest wsparcie dla przedsiębiorców w przełamywaniu barier w procesie zatrudniania i rekrutacji osób w spektrum autyzmu. Działania w ramach projektu obejmują w szczególności spotkania warsztatowe i konsultacyjne z przedsiębiorcami, w trakcie których mogą m.in. dowiedzieć się, w jaki sposób stworzyć miejsce pracy przyjazne osobom w spektrum autyzmu.
106.	Prowadzenie mieszkań dostępności na potrzeby osób z niepełnosprawnościami Utworzenie, na terenie Pensjonatu dla Osób Starszych przy ulicy Kamieńskiego, 5 mieszkań dostępności na potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Jest to rozszerzenie działalności Pensjonatu będącego w strukturach MOPS. Przystosowanie mieszkalnych segmentów na potrzeby osób z niepełnosprawnościami zwiększy ofertę MOPS ukierunkowaną na osoby będące w trudnej sytuacji życiowej ze względu na wiek, niepełnosprawność lub chorobę, potrzebujące wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu.
107.	Prowadzenie mieszkań interwencyjnych dla osób po zdarzeniach losowych lub sytuacjach kryzysowych Utworzenie i prowadzenie dwóch mieszkań interwencyjnych przy ulicy Mierniczej. Celem utworzenia i funkcjonowania mieszkań interwencyjnych jest chwilowe zapewnienie warunków mieszkaniowych osobom, które znalazły się w sytuacji uniemożliwiającej im pobyt w dotychczasowym miejscu zamieszkania. Pobyt w mieszkaniach jest bezpłatny, ma charakter interwencyjny i krótkotrwały.
108.	Klub Integracji Społecznej Prowadzenie działań w ramach Klubu Integracji Społecznej jako miejsca reintegracji społeczno-zawodowej. Wsparcie aktywizacyjne niepracujących mieszkańców Wrocławia poprzez szkolenia, uczestnictwo w warsztatach i wydarzeniach plenerowych, poradnictwo i doradztwo zawodowe, rozwój hobby.

109.	Budowa i prowadzenie Noclegowni wraz z Ogrzewalnią
	Budowa noclegowni z ogrzewalnią i izolatorium dla osób w kryzysie bezdomności. Całodobowa noclegownia będzie oferowała przez cały rok 80 miejsc a ogrzewalnia 50 miejsc uruchamianych w okresie zimowym. Placówki pozwolą zabezpieczyć osoby bezdomne w podstawowe potrzeby bytowe oraz zapobiegać przypadkom śmierci z powodu wychłodzenia. W placówkach prowadzone będą również warsztaty kompetencji społecznych dla osób w kryzysie bezdomności. Noclegownia i Ogrzewalnia są placówkami interwencyjnymi, które składają się na system pomocowy skierowany do osób w kryzysie bezdomności.
110.	Budowa Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego
	Inwestycja przewiduje budowę modelowego Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego wraz z zagospodarowaniem terenu zlokalizowanego przy ul. Morawskiej. Budynek będzie przeznaczony dla 20 dorosłych osób ze spektrum autyzmu, z czego 5 miejsc przeznaczono do całodobowej opieki. Projekt inwestycji uwzględnia zapewnienie odpowiednich warunków dla pobytu osób niesamodzielnych oraz ich opiekunów z salami terapeutycznymi, pracowniami, gabinetem lekarskim i psychoterapeutycznym oraz 5. sypialniami dostosowanymi dla osób z niepełnosprawnościami. Inwestycja będzie zakończona w czerwcu 2026 r.
111.	Przygotowanie i prowadzenie mieszkań wspomaganych dla osób z niepełnosprawnościami
	W mieszkaniu wspomagany dla osób z niepełnosprawnościami świadczone są usługi bytowe, praca socjalna, pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu, pomoc w celu realizacji kontaktów społecznych oraz w celu utrzymania lub rozwijania niezależności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości. Wsparcie w mieszkaniu wspomagany jest przyznawane na czas określony. Zadanie jest realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi.
112.	Budowa i prowadzenie schroniska dla osób w kryzysie bezdomności z usługami opiekuńczymi
	Przebudowa i organizacja schroniska oferującego usługi opiekuńcze przeznaczonego dla osób w kryzysie bezdomności. Nowa forma placówki umożliwi świadczenie usług opiekuńczych 62 osobom wymagającym częściowej (nie przez całą dobę) pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych i opieki higienicznej. W szczególnych przypadkach osoby bezdomne (posiadające decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej) będą mogły tutaj uzyskać tymczasowe schronienie na czas oczekiwania na umieszczenie w DPS.
113.	Organizowanie i realizowanie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich
	Organizowanie i realizowanie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich obejmujących głównie proste czynności służące zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych – podstawową opiekę higieniczną, pomoc w załatwianiu codziennych spraw, sprzątaniu mieszkania czy robieniu zakupów, a także zapewnienie kontaktów z otoczeniem.
OBSZAR 11 - RODZINA	

114.	Reintegracja społeczna seniorów w ramach Dziennego Domu Senior +
	Prowadzenie Dziennego Domu Senior+ kierującego ofertę do osób powyżej 60 roku życia, nieaktywnych zawodowo, w tym cierpiących na choroby neurodegeneracyjne (otępienne) we wczesnej fazie. W ramach zadania prowadzone są działania aktywizujące seniorów o charakterze rekreacyjnym, pielęgniarstwo-opiekuńczym, rehabilitacyjno-gimnastycznym, treningu umysłu, wsparcia psychologicznego, kulturalno-oświatowym, reintegracji społecznej i socjalnym.
115.	Realizacja Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych dwa plus trzy i jeszcze więcej
	Realizacja Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych dwa plus trzy i jeszcze więcej ma na celu wspomaganie rodzin wielodzietnych przez: organizację czasu wolnego dzieci z rodzin wielodzietnych (wejścia do ZOO, na baseny, lodowiska, do kina teatru i inne), realizację programów wspomagających.
116.	Uruchomienie Centrum Wsparcia Rodziny
	Projekt skierowany będzie do dzieci i młodzieży w tym z niepełnosprawnością i z rodzin zastępczych oraz ich rodziców i opiekunów zastępczych z terenu gminy Wrocław. Głównym celem uruchomienia Centrum Wsparcia Rodziny będzie rozwój i profesjonalizacja pomocy rodzinom oraz rodzinom zastępczym. Zadanie zostanie zlecone organizacji pozarządowej w trybie ustawy o pożytku publicznym. Prowadzone będą działania w zakresie arteterapii, muzykoterapii, warsztatów zainteresowań dla dzieci i młodzieży oraz warsztatów podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców, opiekunów zastępczych.
117.	Dostosowywanie do potrzeb liczby miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz systematyczne podnoszenie jakości świadczonych usług
	Rozwijanie infrastruktury miejskich żłobków oraz wspieranie niepublicznych żłobków, klubów dziecięcych i opiekuna dziennego. Celem jest utrzymanie poziomu objęcia opieką co najmniej 45% populacji dzieci do 3 lat.
118.	Działania na rzecz wrocławskich rodzin
	WROśnij we WROcław: głównym celem akcji jest upamiętnienie narodzin najmłodszych mieszkańców Wrocławia przez posadzenie przez uczestników akcji drzew. Wydarzenie propaguje odpowiedzialność i troskę o otaczającą nas przyrodę, kształtuje postawy proekologiczne wśród mieszkańców Wrocławia oraz umacnia więzi rodzinne i rozwój społeczności lokalnej, a także zwiększa powierzchnię terenów zieleni w mieście.
	Wyprawka Wrocławska dla nowo narodzonych wrocławian - celem projektu jest budowanie poczucia tożsamości lokalnej oraz przekazanie w atrakcyjny sposób pakietu informacji nt. form i możliwości wsparcia rodziny we Wrocławiu.
OBSZAR 14 - KULTURA FIZYCZNA	
• Realizacja programów aktywizujących • Organizacja imprez sportowych	
119.	Realizacja programów rozwoju dyscyplin sportowych

	Szkolenie dzieci i młodzieży w zespołowych grach sportowych. Realizacja, w ciągu roku szkolnego, programów: Basketmania, Footballmania, Handballmania i Volleymania.
120.	Realizacja programów wspomagających szkolenie sportowe
	Szkolenie dzieci i młodzieży w sekcjach klubowych poprzez realizację Programu Młodzieżowego Centrum Sportu, Programu Grup Szkolenia Podstawowego i Szkolenia w Sportach Walki. Szkolenie i udział w rozgrywkach wrocławskich klubów sportowych w sporcie profesjonalnym oraz realizacja programu Wrocławski Football.
121.	Organizacja wybranych ogólnopolskich i międzynarodowych imprez sportowych
	Zadanie jest realizowane w formie wsparcia wrocławskich klubów sportowych, organizacji pozarządowych, związków sportowych, spółek akcyjnych i spółek z o.o., które organizują i przeprowadzają imprezy sportowe dla mieszkańców Wrocławia i osób przebywających na terenie miasta. Są to dofinansowane projekty związane z imprezami o charakterze sportowym (od lokalnych imprez sportowych poprzez ogólnopolskie i międzynarodowe imprezy sportowe).
122.	Organizacja Wrocławskiej Integracyjnej Olimpiady Młodzieżowej
	Cykliczne wydarzenie polegające na przeprowadzeniu rozgrywek współzawodnictwa sportowego wśród młodzieży. Założeniem jest uczestnictwo zarówno zawodników z niepełnosprawnościami, jak i pełnosprawnych oraz przeprowadzenie turnieju w standardowych oraz integracyjnych dyscyplinach sportowych w ramach jednego wydarzenia.

PRIORYTET VI – MIASTO OTWARTE

„Miasto Otwarte” zamieszkują ludzie otwarci na innych ludzi, na wartości, poglądy, pomysły, idee, jednym słowem, otwarci na świat. Tę otwartość dobrze symbolizuje przyznawana corocznie nagroda Wrocławska Profesura im. Fritza Sterna – uczonego, który angażował się w proces wzajemnego porozumienia pomiędzy narodami i kulturami. Jednocześnie nagroda w praktyce urzeczywistnia postulat otwartości wiążąc z miastem wybitnych przedstawicieli świata nauki oraz osobistości życia publicznego z innych krajów.

W 2026 r. podejmowane będą działania mające popularyzować w kraju i za granicą atrakcyjność kulturalną Wrocławia, jego wysoką architektoniczną i estetyczną klasę, prezentować go jako atrakcyjny ośrodek turystyczny na targach turystycznych w kraju i za granicą.

„Miasto Otwarte” przyciąga nie tylko turystów z całego świata, ale tych, którzy chcieliby tu pozostać na dłużej. W 2026 r. kontynuowana będzie kampania *Studiuj i pracuj we Wrocławiu* propagująca miasto jako atrakcyjne miejsce do studiowania, zamieszkania i rozwoju kariery (pod markami *Study in Wrocław* oraz *Live in Wrocław*) przy jednoczesnym wsparciu zainteresowanych w procedurach związanych z podejmowaniem nauki i pracy. Adresatami kampanii są obcokrajowcy, którzy planują

skorzystać z szerokiej oferty studiów na wrocławskich uczelniach oraz osoby zdecydowane na zatrudnienie we wrocławskich firmach usługowych lub produkcyjnych. Ważnym uzupełnieniem tych działań jest budowa międzynarodowej sieci współpracy miejsko-akademickiej ze szczególnym uwzględnieniem miast partnerskich Wrocławia.

Ideę lokalnego projektu *Otwarta Przestrzeń Kultury* (Park Szczytnicki) można uogólnić, odnosząc ją do całego miasta, będącego w całości otwartą przestrzenią kultury, w której organizowane są imprezy kulturalne o najwyższym znaczeniu i randze jak: Przegląd Piosenki Aktorskiej, Międzynarodowy Festiwal Filmowy Nowe Horyzonty (i działalność kina Nowe Horyzonty), Międzynarodowy Festiwal Wratislavia Cantans, Festiwal Gitarowy Rekord Guinnessa, festiwal Jazz nad Odrą, Kinomural, Festiwal Survival. Jak co roku do Wrocławia przybędą artyści i pisarze na wręczenie nagród twórcom kultury m.in. Wrocławskiej Nagrody Artystycznej, Literackiej Nagrody Europy Środkowej Angelus, nagrody teatralnej Arlekin oraz Wrocławskiej Nagrody Poetyckiej Silesius. Wszystkie te (i wiele innych) wydarzenia, imprezy i inicjatywy kulturalne posiadają samoistną wartość, ale jednocześnie promują Wrocław jako nowoczesny ośrodek życia literackiego, muzycznego, teatralnego, plastycznego.

W 2026 r. kontynuowane będą zadania dotyczące opracowania dokumentacji projektowych i realizacji robót w zakresie budowy, przebudowy i/lub modernizacji obiektów służących edukacji i działalności kulturalnej, w tym: siedziby Ośrodka Postaw Twórczych Zamek, nowej siedziby BWA, siedziby Muzeum Architektury, Strefy Kultury Wrocław, Wrocławskiego Teatru Lalek, Miejskiej Biblioteki Publicznej.

„Miasto Otwarte” jest miastem pluralizmu kulturalnego oraz międzykulturowości. Dlatego kontynuowane będą działania na rzecz Dialogu Kultur, w którym biorą udział przedstawiciele kultur mniejszości narodowych, etnicznych oraz obcokrajowców. Celem zadania jest wspieranie mniejszości narodowych i etnicznych w zakresie zachowania ich tożsamości, odmienności kultury, języka i tradycji, czemu służą m.in. warsztaty artystyczne, festiwale, wsparcie obchodów rocznic mniejszości. Kontynuowane będą zadania budujące miasto jako wspólnotę mieszkańców, którzy żyją we wzajemnym szacunku bez względu na swoje pochodzenie, odrębność kulturową, język czy religię. Ta wspólnota opiera się także na solidaryzmie międzypokoleniowym, stwarza klimat przyjaźni i życzliwości we wzajemnych stosunkach między generacjami. Stanowi Przestrzeń Trzeciego Wieku, włączającą, aktywizującą i rozwijającą potencjał seniorów. Spośród realizowanych w tym zakresie projektów wymienić można takie jak: Miejsca Przyjazne Seniorom, Miasto Pokoleń, Szkoła Liderów, Wrocławskie Filmowe Centrum Seniora, Senioralny Festiwal Piosenki Artystycznej, Wrocławscy Stulatkwie.

Nr zadania	Nazwa i zakres zadania
PRIORYTET VI - MIASTO OTWARTE	
OBSZAR 4 - ADMINISTRACJA PUBLICZNA Informacja o działaniach miasta	
123.	Partnerstwo samorządu i uczelni Wrocławia - budowa współpracy międzynarodowej
	Budowa międzynarodowej sieci współpracy miejsko-akademickiej ze szczególnym uwzględnieniem miast partnerskich Wrocławia.
124.	Realizacja <i>Programu Fundusz Osiedlowy</i>
	Kontynuacja realizacji Funduszu Osiedlowego. Fundusz Osiedlowy jest obok Wrocławskiego Budżetu Osiedlowego oraz Mikrograntów elementem budżetu partycypacyjnego we Wrocławiu. W ramach Funduszu Osiedlowego każde Osiedle zyskuje możliwość decydowania o inwestycjach istotnych w skali osiedla w ramach środków będących w jego dyspozycji w danej edycji Funduszu. Zważywszy na fakt, że zgłoszenie przez Osiedle inwestycji musi być poprzedzone przeprowadzeniem lokalnych konsultacji, Fundusz Osiedlowy stanowi istotny element kształtowania ładu przestrzennego na Osiedlach i tworzeniu silnych społeczności lokalnych. Co istotne: jego zasady zostały wypracowane przez funkcjonujący także obecnie Zespół ds. Reformy jednostek Pomocniczych Gminy Wrocław.
125.	Zabytkowa infrastruktura transportu zbiorowego
	Realizacja działań zmierzających do optymalnego wykorzystania zabytkowej infrastruktury transportu zbiorowego. W ramach zadania wykorzystana zostanie koncepcja promocji zabytkowej infrastruktury transportu zbiorowego, jako jednej z atrakcji turystycznych Wrocławia.
OBSZAR 5 - PROMOCJA	
126.	Kampania Studiuj i pracuj we Wrocławiu
	Promocja Wrocławia jako atrakcyjnego miejsca do studiowania, zamieszkania i rozwoju kariery (pod markami Study in Wrocław oraz Live in Wrocław) przy jednoczesnym wsparciu kandydatów w procedurach związanych z podejmowaniem nauki i pracy. Działania obejmują m.in. udział w międzynarodowych targach edukacyjnych, a także rozwój inicjatyw związanych z zaangażowaniem studiujących i pracujących obecnie we Wrocławiu obcokrajowców.
127.	Popularyzacja Wrocławia jako atrakcyjnego ośrodka turystycznego
	W ramach promocji turystycznej Wrocławia przewiduje się realizację następujących działań: opracowanie i przygotowanie materiałów promocyjnych przedstawiających Wrocław jako atrakcyjne miejsce dla turystyki kulturowej, aktualizacja informacji o bazie noclegowej miasta i regionu, udział w targach turystycznych w kraju i za granicą, promocja miasta na stronie internetowej visitwroclaw i mediach społecznościowych, prezentacja potencjału turystycznego miasta.

128.	Wrocław jako miasto o wszechstronnej ofercie kulinarnej - działalność informacyjna adresowana do mieszkańców miasta
	W ramach zadania realizowane będą: promocja Wrocławia jako miasta o wszechstronnej ofercie kulinarnej, odtwarzanie wrocławskiej kuchni regionalnej, współpraca z restauratorami i hotelarzami - lobbowanie na rzecz wprowadzenia do stałego menu przepisów kuchni regionalnej, promocja kuchni regionalnej na portalu Smaki Wrocławia.
129.	Organizacja interdyscyplinarnej gry <i>Dzień Paszportu</i>
	Dzień Paszportu to wydarzenie adresowane do dzieci z wrocławskich szkół podstawowych, organizowane przez Miasto oraz zawodowe i honorowe konsulatory. Każdy uczestnik wydarzenia otrzymuje "paszport", z którym „podróżuje” po stoiskach poszczególnych krajów, gdzie może poznać ich historię, spróbować lokalnych specjałów, wziąć udział w zabawach i konkursach przygotowanych przez konsulatory i wspierających ich wolontariuszy z wrocławskich szkół ponadpodstawowych. Wizyta na stoisku kończy się podbiciem pieczątki na stronie danego kraju w "paszporcie". Poznanie historii i kultury innych krajów ma na celu naukę otwartości i tolerancji.
130.	Kampania <i>Wrocław na językach świata</i>
	W ramach kampanii wrocławianie jako wolontariusze, uczą obcokrajowców mieszkających we Wrocławiu języka polskiego. Oprócz nauki języka ma miejsce także integracja społeczności cudzoziemców i wrocławian, a także zwiększenie kompetencji cudzoziemców niezbędnych na rynku pracy.
OBSZAR 7 - OŚWIATA I WYCHOWANIE	
131.	Blisko, bezpiecznie, nowocześnie
	Szkola i przedszkole na każdym osiedlu: dostosowanie liczby miejsc w przedszkolnej edukacji publicznej poprzez budowę nowych obiektów oraz rozbudowę istniejących budynków szkolnych i przedszkolnych na potrzeby utworzenia przedszkoli i zespołów szkolno-przedszkolnych.
	Miejsce dla rowerów przy każdej szkole ponadpodstawowej.
	Podniesienie jakości życia i zapewnienie niezależności obywateli, którzy w szczególności ze względu na stan zdrowia, wiek czy niepełnosprawność napotykają na ograniczenia mobilności i percepcji w życiu codziennym (w szczególności zapewnienie dostępności dla uczniów z niepełnosprawnością). Dostosowanie bazy oświatowej i zapewnienie dostępności - program Dostępność Plus.
	Kształtowanie w obiektach oświatowych kreatywnych przestrzeni sprzyjających produktywnemu i skutecznemu uczeniu się. Popularyzacja metod i rozwiązań dotyczących projektowania przestrzeni edukacyjnej. Organizacja procesu nauczania z wykorzystaniem różnych narzędzi, także technologicznych, w tym sztucznej inteligencji.
	Rozszerzenie systemu wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dla dzieci/uczniów, odbudowywanie relacji społecznych, zwiększanie poczucia bezpieczeństwa w Internecie (we współpracy ze specjalistami w tej dziedzinie).

	Wsparcie szkół w zwalczaniu przemocy i agresji w szkole - funkcjonowanie zespołów interwencyjnych w ramach działania Specjalistycznej Poradni Terapeutycznej
	Miejski Program Profilaktyki Logopedycznej - systemowe wspomaganie rozwoju mowy i języka dzieci w wieku przedszkolnym oraz zapobieganie trudnościom w uczeniu się dzieci klas I-III, w celu osiągnięcia sprawności komunikacyjnej, językowej oraz właściwego dla wieku poziomu rozwoju emocjonalnego.
	Opracowanie rozwiązań dla realizacji edukacji w sytuacjach zagrożenia.
132.	Dialog w edukacji
	Realizacja projektów edukacyjnych na wszystkich poziomach edukacyjnych w celu: przeciwdziałania postawom nacjonalistycznym i ksenofobicznym; kształtowania postaw tolerancji i szacunku dla innych nacji, przekonań, kultur i religii; budzenia dumy z własnej historii i dziedzictwa narodowego. Budowanie dobrych relacji - Dialog Międzykulturowy, projekt Szkoła Dialogu.
	Wspieranie idei samorządności i promowanie inicjatyw obywatelskich, w szczególności działań Młodzieżowej Rady Miasta Wrocławia, samorządów uczniowskich (wdrażanie budżetu wspierającego aktywność samorządów uczniowskich); upowszechnianie wśród młodzieży idei wolontariatu, promowanie pozytywnych zachowań, przeciwdziałanie przemocy i agresji, realizacja programu sprawiedliwości naprawczej.
	Edukacja regionalna – program Szkoła Promująca Turystykę, konkursy w ramach Wielkiej Nagrody Wrocławia. Wspieranie organizacji konkursów przez szkoły, w tym w ramach Wielkiej Nagrody Wrocławia.
	Edukacja obcokrajowców - prowadzenie klas przygotowawczych we wrocławskich szkołach. Działania integrujące młodzież polską i obcojęzyczną.
	Edukacja wielokulturowa - promowanie otwartości i tolerancji wobec odmienności kulturowych, w tym Program integracji społeczności romskiej.
	Wrocław stolicą czytania - projekt realizowany w ramach akcji Cały Wrocław czyta obejmuje swym zasięgiem placówki na wszystkich poziomach edukacyjnych.
	Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej przy realizacji Programu 2+3 i więcej.
133.	Edukacja w przyszłość
	Dostosowanie kształcenia uczniów szkół zawodowych do wymagań konkurencyjnego rynku pracy w wymiarze krajowym i europejskim poprzez opracowanie i wdrożenie efektywnych systemów kształcenia młodzieży oraz doskonalenie nauczycieli szkół zawodowych, a także analizy potrzeb rynku pracy i ich korelacji z nowym systemem kształcenia, we współpracy z uczelniami wyższymi, przedsiębiorcami i Agencją Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej. Inicjatywy zwiększające kompetencje zawodowe absolwentów, realizacja staży zagranicznych w ramach programu Erasmus +, Kształcenie i Szkolenie Zawodowe, działanie Branżowych Centrów Umiejętności.

	Działanie Centrum Doskonałości Zawodowych (COVE PL) we współpracy z Politechniką Wrocławską i Dolnośląską Izbą Rzemieślniczą, realizacja zadań w projekcie WIN4SMEs. Upowszechnienie kształcenia zawodowego w formach pozaszkolnych na kwalifikacyjnych kursach zawodowych oraz na kursach umiejętności zawodowych (w tym certyfikowanych) we współpracy z pracodawcami, w kontekście tworzenia nowoczesnego kształcenia ustawicznego.
	Podnoszenie prestiżu i jakości szkolnictwa zawodowego: promocja kształcenia w zawodzie, zwiększenie oferty kształcenia zawodowego na poziomie zawodów robotniczych i technicznych - dostosowanie do potrzeb rynku pracy (kształcenie dualne na poziomie wszystkich typów szkoły zawodowej) i rozszerzenie udziału szkół zawodowych w strukturze kształcenia ponadpodstawowego.
	Tworzenie klas patronackich w szkołach zawodowych w oparciu o współpracę z pracodawcami i wyższymi uczelniami.
	Kształtowanie prozawodowych postaw wśród uczniów - systemowe doradztwo zawodowe na każdym etapie edukacyjnym.
	Modernizacja kształcenia zawodowego wynikająca z ukierunkowania szkół na zawody przyszłości (specjalizacja szkół w obrębie zawodów poprzez innowacje), doposażenie pracowni zawodowych.
OBSZAR 8 - SZKOLNICTWO WYŻSZE	
134.	Promocja nauki wśród społeczności lokalnej
	Promocja nauki i sztuki wśród społeczności lokalnej poprzez organizację wizyt wybitnych naukowców oraz szczególnie ważnych dla Miasta konferencji, jak również innych - otwartych dla mieszkańców Wrocławia - wykładów popularnonaukowych, wystaw, praktycznych warsztatów oraz spektakli popularno-naukowych prowadzonych przez samorząd miejski oraz liderów wrocławskiego środowiska akademickiego w ramach programu Wrocławskie Centrum Akademickie.
135.	Akademia Młodych Uczonych i Artystów
	Akademia Młodych Uczonych i Artystów jest miejską przestrzenią dla interdyscyplinarnego spotkania młodych, wybitnych wrocławskich naukowców i artystów. Jest także zespołem opiniotawczym w sprawach wspierania rozwoju akademickiego i naukowego Wrocławia. Do zadań Akademii należy m.in. wsparcie procesu decyzyjnego miasta w zakresie polityki współpracy ze środowiskiem akademickim.
136.	Nagroda <i>Wrocławska Profesura im. Fritza Sterna</i>
	Kluczowym kryterium wyboru, obok doskonałości naukowej, jest wybitna działalność społeczna kandydata poprzez zaangażowanie jego dorobku w proces tworzenia wzajemnego porozumienia pomiędzy narodami i kulturami, wspieranie walki z uprzedzeniami i nienawiścią oraz budowy świadomego społeczeństwa obywatelskiego. Celem przedsięwzięcia jest wiązanie z miastem wybitnych przedstawicieli świata nauki i innych autorytetów światowych.
137.	Serwis internetowy <i>Akademicki Wrocław</i>

	Rozbudowa treści dostępnych w internetowym serwisie Akademicki Wrocław o materiały popularyzujące wiedzę naukową oraz dostarczające informacji na temat najciekawszych inicjatyw wrocławskiego środowiska akademickiego w oparciu m.in. o artykuły poświęcone bieżącym osiągnięciom wrocławskiej nauki i na temat wydarzeń organizowanych przez uczelnie, o ogłoszenia konkursów organizowanych przez miasto Wrocław w ramach programu Wrocławskie Centrum Akademickie oraz o dokumentację projektów realizowanych przez samorząd miejski we współpracy ze środowiskiem akademickim.
138.	<i>Wrocławska Nagroda Naukowa</i>
	Wrocław, podobnie jak inne znane miasta akademickie, posiada swoją nagrodę naukową. Trafia ona w ręce naukowca lub artysty, który dzięki swym interdyscyplinarnym aktywnościom wybitnie służy integracji wrocławskiego środowiska akademickiego.
139.	<i>Studencki Program Stypendialny</i>
	Program przeznaczony jest dla laureatów olimpiad przedmiotowych, studentów wyjeżdżających studiować na zagranicznej uczelni, a także doktorantów wyróżniających się wybitnymi osiągnięciami naukowymi.
140.	Stypendia solidarnościowe dla osób działających na rzecz wolności obywatelskich oraz przemian demokratycznych
	Inicjatywa ta jest wyrazem solidarności władz Wrocławia z wszystkimi ludźmi, którzy ze względu na niestabilną sytuację polityczną we własnej ojczyźnie, działania władz prowadzące do pogwałcenia podstawowych praw i swobód obywatelskich zmuszeni są do opuszczenia swojego kraju. Bezpośrednimi adresatami tego programu są studenci i doktoranci studiujący we Wrocławiu (Polacy i obcokrajowcy) podejmujący działania na rzecz wolności obywatelskich oraz przemian demokratycznych w Europie i na świecie.
OBSZAR 10 - POMOC SPOŁECZNA	
Realizacja programów przeciwdziałających wykluczeniom społecznym	
141.	<i>Akademicki Program Wsparcia Seniorów</i>
	Program partnerstwa samorządu, środowiska akademickiego na rzecz wsparcia aktywności, edukacji oraz rozwoju postaw przedsiębiorczych w środowiskach wrocławskich seniorów.
142.	Program <i>Wrocławskie Atelier Aktywności Zawodowej</i>
	Program, którego adresatem są wrocławianie w każdym wieku, oferuje udział w warsztatach pokazujących od praktycznej strony różne formy aktywności zawodowej i przedsiębiorczości (od zaawansowanej technologicznie i naukowo do rzemieślniczej).
143.	Budowanie społeczeństwa obywatelskiego opartego na solidaryzmie międzypokoleniowym

	Podejmowane działania międzypokoleniowe opierają się na aktywizacji i integracji osób starszych, poprawie jakości ich życia i łączeniu pokoleń przez rozwój wspólnych pasji i zainteresowań. W ramach zadania realizowane są projekty m.in.: Dni Babci i Dziadka, Akademia Rozwoju Seniora, Dni Seniora, Dni Gerontologii, Wrocławska Karta Seniora (Srebrna, Złota - w tym Taxi 75+, Szmaragdowa), Karta Seniora Aglomeracji Wrocławskiej, Miejsca Przyjazne Seniorom, Miasto Pokoleń, Szkoła Liderów, Wrocławskie Filmowe Centrum Seniora, Akademia Dojrzałej Przedsiębiorczości, Senioralny Festiwal Piosenki Artystycznej, Wrocławscy Stulatkwie, cykl audycji radiowych o charakterze informacyjno-edukacyjnym. Przedstawiciele WCRS-WCS w ramach działań Krajowego Programu Miast i Społeczności Przyjaznych Osobom Starszym (AFCC) w Polsce, współtworzą katalog dobrych praktyk w zakresie działań prosenioralnych i międzypokoleniowych.
144.	Organizacja nieodpłatnych i kontrolowanych prace na cele społeczne oraz promowanie idei sprawiedliwości naprawczej poprzez działanie Wrocławskiego Centrum Sprawiedliwości Naprawczej Zorganizowanie osobom skazanym prawomocnym wyrokiem, nieodpłatnych i kontrolowanych prac na cele społeczne. Osoby te pracują przy usuwaniu z powierzchni obiektów elementów graficznych wyrażających mowę nienawiści. Poprzez realizację projektu promowana jest idea sprawiedliwości naprawczej.
OBSZAR 13 - KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO • Organizacja wydarzeń kulturalnych • Wsparcie Dialogu Międzykulturowego	
145.	Organizacja uroczystości wręczenia nagrody Jana Nowaka-Jeziorańskiego Przygotowanie corocznej uroczystości wręczenia Nagrody Jana Nowaka-Jeziorańskiego. Nagroda została ustanowiona 4 czerwca 2004 r. przez Jana Nowaka-Jeziorańskiego, Miasto Wrocław, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Uniwersytet Wrocławski oraz Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego. Jest uhonorowaniem osób, których działalność przyczyniła się do obalenia komunizmu, odzyskania przez Polskę niepodległości oraz do budowy i kształtowania społeczeństwa obywatelskiego zarówno w Polsce, jak i w Europie Środkowej i Wschodniej.
146.	Realizacja programu przyznawania nagród Wrocławia w dziedzinie kultury W ramach programu przyznawana jest m.in. Wrocławska Nagroda Artystyczna w różnych kategoriach, Literacka Nagroda Europy Środkowej Angelus oraz Wrocławska Nagroda Poetycka Silesius, nagroda teatralna Arlekin przyznawana w dwunastu kategoriach.
147.	Realizacja programu wsparcia dla wrocławskich kombatantów i osób represjonowanych Realizacja programu upamiętniania historii oraz wsparcia wrocławskich kombatantów i osób represjonowanych. Celem jest edukacja społeczna i historyczna. W ramach zadania prowadzone są również działania na rzecz wsparcia wrocławskich środowisk kombatanckich oraz osób represjonowanych w tym m.in. wsparcie w zakresie działalności organizacji zrzeszających i wspierających środowisko, udziału przedstawicieli w

	uroczystościach rocznicowych, organizacji wydarzeń okolicznościowych dla kombatantów i osób represjonowanych.
148.	Realizacja projektu Parki ESK <i>Emocje Sport Kultura</i> Realizacja projektu ma za zadanie zachęcać mieszkańców do aktywnego trybu życia, spędzania czasu w parkach i organizacji własnych wydarzeń społecznych, integracyjnych, kulturalnych, edukacyjnych i sportowych w plenerze. Wydarzenia prowadzone są w 14 parkach na terenie Wrocławia. W ramach projektu przygotowywana jest infrastruktura techniczno-logistyczna umożliwiająca organizację wydarzeń przygotowywanych wspólnie z organizacjami pozarządowymi i społecznością lokalną. Projekt realizowany w okresie letnim.
149.	Realizacja projektów kulturalnych o najwyższym znaczeniu i randze Organizacja m.in.: Przeglądu Piosenki Aktorskiej, Międzynarodowego Festiwalu Filmowego Nowe Horyzonty i działalności kina Nowe Horyzonty, Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans, Festiwalu Gitarowy Rekord Guinnessa, festiwalu Jazz nad Odrą, Kinomural, Festiwal Survival.
150.	Wsparcie społecznych podmiotów kultury Wsparcie dla organizacji pozarządowych prowadzących instytucje kultury jako pomioty społeczne: Stowarzyszenia Nowe Horyzonty, Centrum Sztuki WRO, Ad Spectatores, Teatru Układ Formalny.
151.	Organizacja obchodów Świąta Wrocławia Cykl imprez związanych z obchodami Świąta Wrocławia.
152.	Promocja Wrocławia jako nowoczesnego ośrodka życia muzycznego, teatralnego, plastycznego Współpraca z artystami i środowiskami artystycznymi, organizacjami pozarządowymi, w tym organizacja otwartych konkursów na realizację projektów kulturalnych, współpraca z zagranicą w zakresie kultury.
153.	Realizacja inicjatyw nawiązujących do tradycji historycznej i patriotycznej Współorganizacja i organizacja uroczystości w ramach świąt państwowych i lokalnych.
154.	Realizacja programu Stypendyści Wrocławia Przyznawanie stypendiów utalentowanym uczniom i studentom zajmującym się twórczością artystyczną oraz profesjonalnym artystom.
155.	Nowe projekty inwestycyjne związane z działalnością kulturalną Zadania dotyczące opracowania dokumentacji projektowych i realizacji robót w zakresie budowy, przebudowy i/lub modernizacji obiektów służących edukacji i działalności kulturalnej, w tym: siedziba Ośrodka Postaw Twórczych Zamek, nowa siedziba BWA, siedziba Muzeum Architektury, Strefa Kultury Wrocław, Wrocławski Teatr Lalek, Miejska Biblioteka Publiczna.

156.	Wsparcie programów dotyczących materialnego dziedzictwa kulturowego Wrocławia
	Działania na rzecz kompleksowej ochrony i poprawy estetyki przestrzeni publicznej o najwyższych wartościach architektonicznych, historycznych, zabytkowych i kulturowych.
157.	Wsparcie działań na rzecz odbudowania pozycji Wrocławia jako ważnego ośrodka produkcji filmowej
	Współfinansowanie Dolnośląskiego Konkursu Filmowego oraz Film Comission wspólnie i w równej części z Województwem Dolnośląskim.
158.	Realizacja projektu <i>Otwarta Przestrzeń Kultury</i>
	Ideą projektu jest wykorzystanie wnętrza zabytkowego kościoła pw. św. Jana Nepomucena w Parku Szczytnickim i stworzenie w nim przestrzeni, w której mieszkańcy mogą nieodpłatnie uczestniczyć w wydarzeniach społeczno-kulturalnych, takich jak: pokazy filmowe, spotkania literackie, rozmowy z podróżnikami, wystawy, koncerty oraz zwiedzanie obiektu z przewodnikiem. Otwarta Przestrzeń Kultury jest dostępna i otwarta dla ludzi młodych, seniorów oraz rodzin z dziećmi – wszystkich, którzy chcą wziąć udział w przygotowanych wydarzeniach, ale również je zorganizować.
159.	Wrocławskie Potańcówki
	Taneczne spotkania, do udziału w których zapraszamy nie tylko mieszkańców, ale także turystów i gości niezależnie od ich wieku. Celem projektu jest aktywizacja mieszkańców Wrocławia oraz umożliwienie zawierania, budowania i rozwijania dobrych (także międzypokoleniowych i międzykulturowych) relacji poprzez wspólną zabawę. Każda z potańcówek ma swój temat przewodni – najczęściej jest nim rodzaj muzyki, którym zachęcamy do wspólnej zabawy. W wiosenno-letnim sezonie spotykamy się kilkakrotnie głównie na pl. Wolności, ale także w kilku innych lokalizacjach.
160.	Realizacja działań na rzecz rozwoju dialogu międzykulturowego i spójności społecznej
	Opracowanie i wdrażanie lokalnej polityki międzykulturowej Kontynuowane będą zadania w ramach realizacji wizji Wrocławia jako wspólnoty mieszkańców, którzy żyją we wzajemnym szacunku bez względu na swoje pochodzenie, odrębność kulturową, język czy religię. W oparciu o wytyczne Sieci Miast Międzykulturowych, dotychczasowe doświadczenia i rekomendacje, przygotowane i wdrażane będą założenia miejskiej polityki międzykulturowej, ukierunkowane na włączanie i partycypację migrantów/ek w życiu wrocławskiej wspólnoty, wsparcie procesów adaptacyjnych oraz tworzenie warunków do międzykulturowej integracji społecznej i dialogu, której celem jest budowanie spójności społecznej.
	Wsparcie procesów adaptacyjno-integracyjnych (m.in. WroMigrant, Przejście Dialogu) Rozwój działań w zakresie wsparcia informacyjnego, konsultacyjnego i szkoleniowego dla nowych mieszkańców z uwzględnieniem dostępności językowej, w tym w szczególności w języku polskim, ukraińskim, białoruskim, rosyjskim i angielskim m.in. w ramach Miejskiego Punktu Informacji dla Migrantów/ek i Uchodźców/czyń – WroMigrant WCRS. Rozwój działań na rzecz dialogu międzykulturowego, partycypacji oraz integracji, rozumianej jako proces dwukierunkowy obejmujący zarówno nowych mieszkańców, jak i środowisko przyjmujące, w ramach przestrzeni

	międzykulturowych spotkań pn. Przejście Dialogu WCRS oraz w środowisku lokalnym w ramach współpracy międzysektorowej.
160. dok.	Realizacja działań na rzecz rozwoju dialogu międzykulturowego i spójności społecznej; dok.
	Podnoszenie kompetencji międzykulturowych służb publicznych Organizacja cyklicznych szkoleń wzmacniających kompetencje międzykulturowe w szczególności wśród pracowników/czek urzędu, jednostek miejskich i innych służb publicznych oraz podmiotów prowadzących działania na rzecz aktywności społecznej i lokalnej. Zakres tematyczny szkoleń, obejmuje m.in. zapobieganie stereotypizacji i uprzedzeniom, wzmacnianie umiejętności komunikacji i rozwiązywania konfliktów, kształtowanie postawy otwartości wobec innych osób oraz umiejętność reagowania na przejawy mowy nienawiści, dyskryminację i przemoc.
	Wspólnie o międzykulturowości - międzysektorowa współpraca i wymiana doświadczeń Wspólnie o międzykulturowości to cykliczne spotkania sieciujące pracowników urzędu, instytucji, organizacji, nowych mieszkańców-migrantów/ek i uchodźców/czyń, służb działających na rzecz rozwoju dialogu międzykulturowego i integracji we Wrocławiu. Zadanie jest organizowane i realizowane we współpracy z organizacjami społecznymi. Spotkania mają na celu wzmacnianie współpracy, wymianę informacji, analizowanie i definiowanie priorytetowych potrzeb, dzielenie się dobrymi praktykami, a także wspólne wypracowywanie odpowiedzi na aktualne wyzwania w obszarze międzykulturowości.
161.	Działania na rzecz Dialogu Kultur, mniejszości narodowych i etnicznych oraz obcokrajowców we Wrocławiu

PRIORYTET VII – GOVERNANCE

Governance oznacza ład zarządzania całościami takimi jak korporacje, organizacje i miasta. Zarządzenie, zwłaszcza tymi ostatnimi, jest złożonym procesem, w którym oprócz władz administracyjno-politycznych uczestniczą inne podmioty: różnego rodzaju instytucje, organizacje pozarządowe, reprezentacje środowisk społecznych, zawodowych, naukowych i gospodarczych. Ponadto biorą w nim udział mieszkańcy występujący - indywidualnie lub grupowo - z inicjatywami i postulatami dotyczącymi spraw miejskich. Zarządzanie odbywa się na wielu poziomach, także na poziomie ponadgminnym, czego wyrazem jest współpraca Gminy Wrocław z innymi gminami w ramach Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego (WrOM) w zakresie koordynacji procesów rozwojowych m.in. w zakresie transportu publicznego, planowania przestrzennego czy rozwoju gospodarczego.

W 2026 r. kontynuowany będzie program transformacji cyfrowej Urzędu Miejskiego Wrocławia i miejskich jednostek organizacyjnych na lata 2021-2027. Przyspieszająca cyfryzacja zarządzania miastem znacząco poszerza zakres spraw objętych e-administracją i e-usługami dla mieszkańców Wrocławia.

W ramach - będącej elementem współzarządzania - partycypacji społecznej będzie, tak jak w latach poprzednich, funkcjonował Wrocławski Budżet Obywatelski. Realizowany będzie ogólnomiejski program *Mikrogranty* wspierający inicjatywy oddolne z zakresu działań kulturotwórczych i więziotwórczych. Organizowane będą konsultacje społeczne, a oprogramowanie informatyczne Generator NGO umożliwi sprawną realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe i ich rozliczanie. W ramach wolontariatu kontynuowane będą działania z zakresu wzmacniania kompetencji społecznych i organizacyjnych oraz promocji inicjatyw i aktywności mieszkańców.

W 2026 r. kontynuowana będzie działalność Wrocławskich Akademickich Zespołów Zadaniowych stanowiących formułę współpracy służb miejskich ze środowiskiem naukowym i artystycznym polegającej na angażowaniu interdyscyplinarnych zespołów akademickich w konsultowanie i rozwiązywanie zagadnień miejskich.

Planowana jest dalsza realizacja projektów społecznych i społeczno-edukacyjnych skierowanych do szerokiej grupy odbiorców w różnym przedziale wiekowym, przede wszystkim do dzieci i młodzieży m.in.: *Human & STEAM*, *Studium PROSPECTUS*, *Kongres Młodzieży Wrocławia*, *Fora Dyskusyjne Młodzieży Wrocławia* czy *Akademia Twórczych Inicjatyw Obywatelskich*. Celem jest pobudzanie świadomości obywatelskiej, a także inicjowanie działań rozwojowych we współpracy z mieszkańcami Wrocławia poprzez integrację grup środowiskowych i rodzinnych, włączanie młodzieży i dzieci w procesy partycypacyjne czy też aktywną i samodzielną realizację projektów.

Powstaną nowe Centra Aktywności Lokalnej - miejsca współtworzone razem z wrocławianami i wrocławiankami, otwarte na różnorodność i solidarne z tymi, którzy potrzebują pomocy lub wsparcia.

W 2026 r. kontynuowany będzie program *Nasz Wrocław* zachęcający mieszkańców, dla których Wrocław na co dzień jest centrum ich życia, do korzystania z jego atrakcji kulturalnych, sportowych oraz rekreacyjnych. Mieszkańcy miasta, rozliczający się z podatku dochodowego w jednym z właściwych dla Wrocławia urzędów skarbowych, mają możliwość skorzystania z atrakcyjnych zniżek oferowanych przez partnerów programu.

Nr zadania	Nazwa i zakres zadania
PRIORYTET VII - GOVERNANCE	
OBSZAR 4 - ADMINISTRACJA PUBLICZNA I PROMOCJA	
• Wydatkowanie środków publicznych w sposób partycypacyjny • E-administracja • Informacja o działaniach miasta	

162.	Wrocławski Budżet Obywatelski (WBO)
	W 2026 r. planowana jest realizacja zadań WBO wybranych w głosowaniu na przełomie września i października 2025 r. W 2026 r. rozpoczyna się nabór projektów w ramach kolejnej edycji, które następnie zostaną poddane pod głosowanie mieszkańców i realizacji w kolejnym roku.
163.	Realizacja programu Nasz Wrocław oraz Nasz Wrocław Max
	Celem programu Nasz Wrocław jest zachęcenie mieszkańców, dla których Wrocław na co dzień jest centrum ich życia, do korzystania z jego atrakcji kulturalnych, sportowych oraz rekreacyjnych. Mieszkańcy miasta, rozliczający się z podatku dochodowego w jednym z właściwych dla Wrocławia urzędów skarbowych, mają możliwość skorzystania z atrakcyjnych zniżek oferowanych przez partnerów programu. Nasz Wrocław Max skierowany jest do osób zameldowanych we Wrocławiu. Zachęca do spełniania obowiązku meldunkowego i skorzystania ze zniżek i ofert partnerów programu.
164.	Realizacja projektu Czat wideo
	Celem projektu było stworzenie narzędzia mającego za zadanie ułatwić, unowocześnić i usprawnić kontakt z urzędnikami. Wszyscy uczestnicy Programu Nasz Wrocław będą mogli uzyskać pomoc online w zakresie rejestracji konta, aktywacji Statusu Podatnika, Statusu Max, jak i odpowiedzi na pytania dotyczące Programu. Docelowo narzędzie może zostać wdrożone w innych komórkach, w sprawach, w których nie jest wymagana osobista obecność interesanta.
165.	Poprawa systemu poboru podatków i opłat
	Zadanie związane jest z wykorzystaniem efektywnego i jednocześnie przyjaznego podatnikom systemu poboru podatków i opłat przypadających Gminie Wrocław. Przewiduje się utrzymanie rozwiązań informatycznych polegających na rozwijaniu systemu e-deklaracji (umożliwiającego składanie deklaracji i korekt drogą elektroniczną przy jednoczesnym wykorzystaniu kalkulatorów informatycznych do obliczenia wielkości podatku). Ponadto planowane jest wypracowanie ostatecznej wersji systemu detekcji budynków i wprowadzenie jej do użytkowania. Narzędzie to umożliwi identyfikację nowych budynków i budowli, które nie zostały zgłoszone do opodatkowania podatkiem od nieruchomości.
166.	Robotyzacja procesów związanych z wymiarem podatków i opłat lokalnych
	Zadanie związane jest z automatyzacją procesów powtarzalnych i najbardziej czasochłonnych. Robotyzacja umożliwi skuteczniejszą wymianę danych pomiędzy systemami informatycznymi oraz zaoferowanie klientom nowych usług lub rozbudowanie obecnie dostępnych. Automatyzacja procesów pozwoli na utrzymanie na wysokim poziomie jakości usług dla stale zwiększającej się liczby podatników.
167.	Optymalizacja procesów w UMW

	Analiza, mapowanie i optymalizacja procesów w wybranych obszarach merytorycznych - front-office i back-office. Koordynacja modelowania oraz mapowania procesów w Systemie Zarządzania Procesami. Projektowanie przy współpracy z komórkami merytorycznymi ścieżki transformacji wybranych usług do e-usług wraz z rekomendacją rozwiązań informatycznych.
168.	Program transformacji cyfrowej Urzędu Miejskiego Wrocławia i miejskich jednostek organizacyjnych na lata 2021-2027 Monitorowanie przebiegu realizacji działań podjętych w ramach realizacji Programu transformacji cyfrowej Urzędu Miejskiego Wrocławia i miejskich jednostek organizacyjnych na lata 2021-2027 oraz monitorowanie osiągniętych wskaźników.
169.	Doskonalenie i rozwój Zintegrowanego Systemu Zarządzania Zadania w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania: szkolenia dla audytorów wewnętrznych oraz pracowników Urzędu w celu podnoszenia kompetencji i świadomości w zakresie Systemów, realizacja audytów wewnętrznych i audytów zewnętrznych nadzoru Systemu.
170.	Realizacja programu oszczędzania energii w przestrzeni miejskiej Redukcja oświetlenia ulic, placów i budynków. Redukcja liczby energochłonnych wydarzeń kulturalnych, społecznych, sportowych wymagających finansowego wsparcia z budżetu miasta.
171.	Realizacja programu oszczędzania energii w Urzędzie Miejskim Redukcja poziomu zużywanego prądu, ciepła i ciepłej wody w obiektach Urzędu Miejskiego i jednostek podległych.
172.	Współpraca w ramach Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego (WrOM) Współpraca na rzecz koordynacji strategicznych kierunków rozwoju we Wrocławskim Obszarze Metropolitalnym. Organizacja spotkań z jednostkami samorządu terytorialnego celem stworzenia ram prawnych Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego. Wsparcie procesów społeczno-gospodarczych i przestrzennych we WrOM.
173.	Monitoring i wdrażanie Strategii Rozwoju Wrocławia "Wrocław 2050" Zadanie obejmuje wdrażanie i monitoring realizacji Strategii „Wrocław 2050”. W strategii określono wskaźniki, które mają ułatwić monitorowanie postępów jej realizacji, ponadto wdrażanie będzie opierało się na innych dokumentach wykonawczych takich jak m.in. polityki i programy sektorowe. Termin rozpoczęcia realizacji zadania uzależniony jest od terminu uchwalenia przez Radę Miejską Wrocławia dokumentu Strategii "Wrocław 2050".
Nr zadania	Nazwa i zakres zadania

174.	Działania na rzecz promocji i rozwoju wolontariatu
	Podejmowanie działań mających na celu promowanie idei wolontariatu i tworzenie warunków do aktywności społecznej wspierającej rozwój osobisty i społeczny wspólnoty m.in. poprzez prowadzenie bazy ofert wolontariatu na stronie www.wolontariat.wroclaw.pl , umożliwiające mieszkańcom zapoznanie się z aktualnymi ofertami wolontariatu w różnych obszarach społecznej aktywności (zadanie realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi i instytucjami działającymi we Wrocławiu). Kontynuowane będą działania z zakresu wzmacniania kompetencji społecznych i organizacyjnych, rozwoju działań oraz promocji inicjatyw i aktywności mieszkańców w ramach wolontariatu.
175.	Realizacja projektu Nowy obiekt - nowa jakość
	Podniesienie jakości wykonywanych zadań publicznych realizowanych przez organizację pozarządową poprzez wykonanie prac (przede wszystkim w lokalach użytkowych będących w zasobach Gminy Wrocław, w których organizacja pozarządowa realizują zadania publiczne) związanych z dostępnością architektoniczną dla osób ze szczególnymi potrzebami, adaptacyjnych, modernizacyjnych, przystosowujących do obowiązujących przepisów.
176.	<i>Mikrogranty</i> - ogólnomiejski program wsparcia inicjatyw oddolnych
	Zadanie polega na zorganizowaniu i przeprowadzeniu w ramach zadania publicznego w obrębie dwóch ścieżek programu Mikrogranty trzech naborów wniosków na realizację projektów zgłaszanych przez organizacje pozarządowe oraz nieformalne grupy młodzieżowe. Obejmuje również merytoryczne wspieranie składających wnioski i realizujących wybrane projekty w ramach poszczególnych naborów. Zadanie jest realizowane w partnerstwie z Wrocławskim Instytutem Kultury, który czuwa nad całością programu i realizuje trzecią ścieżkę Mikrograntów dla osób fizycznych i grup nieformalnych.
177.	Rozwój Generatora NGO
	Rozwój oprogramowania specjalistycznego w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi w ramach sprawnej i efektywnej realizacji zadań publicznych. Narzędzie informatyczne wspiera organizacje pozarządowe m.in. w prawidłowym przeprowadzeniu procedury otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych oraz ich rozliczenie, a także komórki organizacyjne UM i miejskie jednostki organizacyjne w obsłudze organizacji konkursów, prowadzeniu bazy zawierającej informacje o tych organizacjach oraz ogłoszonych otwartych konkursach ofert na realizację zadań publicznych.
178.	Realizacja Lokalnego programu rozwoju ekonomii społecznej
	Zadanie obejmuje wdrażanie Lokalnego programu rozwoju ekonomii społecznej w Gminie Wrocław w zakresie społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych oraz wspieranie rozwoju i wzmacniania podmiotów ekonomii społecznej (np. spółdzielni socjalnych, organizacji pozarządowych) oraz współpraca w tym zakresie m.in. z Ośrodkiem Wspierania Ekonomii Społecznej, komórkami organizacyjnymi UM, miejskimi jednostkami organizacyjnymi, podmiotami ekonomii społecznej.

179.	Koordinacja działania oraz tworzenia nowych Centrów Aktywności Lokalnych (CAL) we Wrocławiu
	Każde Centrum Aktywności Lokalnej ma swój unikatowy charakter, ale wszystkie działają w oparciu o wspólną ideę i wartości. CALe realizują swoje autorskie programy, skierowane bezpośrednio do mieszkanki i mieszkańców okolicy, odpowiadające ich potrzebom, pasjom i zainteresowaniom. Celem zadania jest koordynacja działania i tworzenie nowych Centrów Aktywności Lokalnej. CALe to miejsca i działania współtworzone razem z wrocławianami i wrocławiankami, otwarte na różnorodność i solidarne z tymi, którzy potrzebują pomocy lub wsparcia.
180.	Wrocławskie Akademickie Zespoły Zadaniowe (WAZZA)
	WAZZA to formuła współpracy samorządu ze środowiskiem naukowym i artystycznym polegająca na angażowaniu interdyscyplinarnych zespołów akademickich w konsultowanie i rozwiązywanie problematycznych zagadnień miejskich. Zespoły naukowe (studencko-doktoranckie pracujące pod kierunkiem mentorów) współpracują ze służbami miejskimi w trybie konsultacyjnym.
181.	Stypendia dla studentów i doktorantów działających na rzecz realizacji celów zrównoważonego rozwoju
	Inicjatywa ta skierowana jest do studentów studiujących we Wrocławiu w systemie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na uczelniach publicznych i niepublicznych oraz w instytutach naukowych, którzy przygotowują pracę magisterską dotyczącą zagadnień związanych z celami zrównoważonego rozwoju, jak również do studentów studiujących we Wrocławiu i doktorantów kształcących się we Wrocławiu na studiach doktoranckich lub w szkołach doktorskich, którzy angażują się w działania na rzecz zrównoważonego rozwoju.
182.	Działania na rzecz aktywności i partycypacji obywatelskiej dzieci i młodzieży
	Zadanie obejmuje realizację projektów społecznych i społeczno-edukacyjnych prowadzonych w ramach Akademii Twórczych Inicjatyw Obywatelskich skierowanych do szerokiej grupy odbiorców Wrocławian, w różnym przedziale wiekowym, ale przede wszystkim dzieci i młodzieży m.in.: Human & STEAM, Akademię Młodych Liderów, Kongres Młodzieży Wrocławia, Fora Dyskusyjne Młodzieży Wrocławia, KOMPAS WARTOŚCI. Celem jest pobudzanie świadomości obywatelskiej, a także inicjowanie działań rozwojowych we współpracy z mieszkańcami Wrocławia oraz różnymi interesariuszami (m.in. instytucjami kultury, biznesem, uczelniami, placówkami edukacyjnymi, organizacjami pozarządowymi) poprzez integrację grup środowiskowych i rodzinnych, włączanie młodzieży i dzieci w procesy partycypacyjne czy też aktywną i samodzielną realizację projektów.
OBSZAR 6 - BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	
Rozwój infrastruktury w przestrzeni publicznej wpływającej na poprawę bezpieczeństwa	
183.	Rozbudowa monitoringu wizyjnego miasta

	System monitorowania wizyjnego CCTV miasta ma na celu poprawę bezpieczeństwa mieszkańców, przeciwdziałanie wykroczeniom przeciwko porządkowi publicznemu, takim jak niszczenie mienia, akty wandalizmu i chuligaństwa, zakłócanie porządku, spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych. Zadanie będzie realizowane kolejno w poszczególnych rejonach i osiedlach Wrocławia.
184.	Podejmowanie działań związanych z poprawą bezpieczeństwa mieszkańców na wypadek zagrożenia
	Podejmowanie działań i przedsięwzięć mających wpływ na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców, przygotowanie Miasta na wypadek wystąpienia zagrożenia oraz wzmocnienie koordynacji działań zmierzających do minimalizowania zagrożeń. Wzmacnianie zadań obejmujących rozbudowę infrastruktury mającej wpływ na bezpieczeństwo, np. monitoringu prewencyjnego Wrocławia, modernizację i rozbudowę systemu ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach, wsparcie służb, inspekcji, straży i instytucji działających na rzecz bezpieczeństwa. Ponadto wzmacnianie działań edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie bezpieczeństwa poprzez realizowanie polityki wynikającej z Programu Poprawy Bezpieczeństwa, a także innych działań prewencyjnych na terenie Wrocławia.
185.	Realizacja zadań związanych z cyfryzacją odpowiedzialną społecznie
	W ramach projektu prowadzone są szkolenia, warsztaty, dyskusje dotyczące cyberbezpieczeństwa, przeciwdziałania cyberprzemocy, cyberuzależnień i dezinformacji dla dzieci, młodzieży i dorosłych, a także organizowane konferencje poruszające tę tematykę. Działania mają na celu nie tylko podnoszenie podstawowych kompetencji cyfrowych beneficjentów, ale przede wszystkim wsparcie w radzeniu sobie z hejtem, fejknewsami oraz negatywnymi działaniami w sieci. Partnerami działań są przede wszystkim: MOPS Wrocław, Coventry University, Dolnośląskie Centrum Filmowe, Politechnika Wrocławska oraz Komisja Europejska Przedstawicielstwo we Wrocławiu.
186.	Polityka żywnościowa miasta
	Konsekwencją podpisania przez Prezydenta Wrocławia Paktu Mediolańskiego jest m.in. przystąpienie do prac nad Polityką żywnościową miasta. Dokument powstanie w oparciu o dostępne analizy i badania oraz obejmować będzie system żywnościowy miasta w ujęciu obszarów, wynikających ze struktury Paktu Mediolańskiego: zarządzanie, zrównoważona dieta i żywienie, równość społeczna i ekonomiczna, produkcja żywności, dystrybucja żywności oraz odpady spożywcze.
OBSZAR 7 - OŚWIATA I WYCHOWANIE	
Rozbudowa infrastruktury dydaktycznej	
187.	Organizacja wrocławskiej edukacji
	Budowanie prestiżu nauczyciela poprzez: ustalenie priorytetów doskonalenia nauczycieli ukierunkowanych na wyzwianie nowatorskich inicjatyw edukacyjnych; system motywacyjny. Realizatorami systemu doskonalenia są dyrektorzy szkół, przedszkoli i pozostałych placówek oświatowych, w ramach środków na doskonalenie oraz Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli.

	Inteligentne zarządzanie – smart-edukacja (e-rekrutacja, e-dziennik); wdrożenie elektronicznych narzędzi rekrutacji na półkolonie letnie i zimowe.
	System wsparcia dla dyrektorów szkół i placówek oświatowych we Wrocławskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli.
	Uczeń obcojęzyczny w szkole - system wsparcia nauczycieli w pracy z uczniem obcojęzycznym.

ZAŁOŻENIA FINANSOWE MIASTA

Założenia polityki finansowej Miasta na rok 2026 zostały opracowane w oparciu o miejskie dokumenty strategiczne, założenia makroekonomiczne oraz z uwzględnieniem obecnej sytuacji finansowej Miasta. Prognozowana przez Narodowy Bank Polski tendencja do spadku inflacji w roku 2026 do poziomu 3,4% oraz stopniowe spowolnienie tempa wzrostu PKB do 2,9% wskazują na stabilny, choć wolniejszy wzrost gospodarczy. Istotnym parametrem, będzie także tempo wzrostu wynagrodzeń oraz dynamika zatrudnienia w gospodarce narodowej. Oczekiwane zmniejszenie dynamiki kosztów pracy oraz presji popytowej, powinno znaleźć odzwierciedlenie w wydatkach bieżących Miasta, które były dotąd obciążone rosnącymi kosztami wynagrodzeń i usług. Narodowy Bank Polski prognozuje w pierwszej połowie 2026 roku podwyższoną dynamikę cen energii, co wymaga uwzględnienia w polityce finansowej dodatkowych środków na pokrycie rosnących kosztów związanych z obsługą infrastruktury miejskiej oraz usług komunalnych. Dodatkowo czynnikiem wpływającym na destabilizację i niepewność sytuacji makroekonomicznej jest również przedłużająca się sytuacja związana z wojną na Ukrainie. W odpowiedzi na stan potencjalnego zagrożenia dla naszego kraju, 1 stycznia 2025 r. weszła w życie Ustawa o ochronie ludności i obronie cywilnej. Istotnym elementem polityki samorządowej w tym zakresie staje się zaangażowanie władz w obronę cywilną. Ochrona ludności to kluczowy aspekt organizacji publicznej, który ma na celu zminimalizowanie ryzyka i skutków różnego rodzaju zagrożeń. Jej zadaniem jest nie tylko ochrona życia i zdrowia ludzi, ale także zabezpieczenie mienia, infrastruktury oraz dóbr kultury. To w zasadzie swoisty system prewencyjny, który przygotowuje społeczeństwo na wypadek sytuacji kryzysowych, takich jak klęski żywiołowe, działania militarne czy konsekwencje cyberataków. Uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 marca br. wprowadzono pierwsze zadanie dotyczące ochrony ludności na lata 2025-2026 - budowę magazynu ochrony ludności wraz z infrastrukturą przy ulicy Strzegomskiej 148 we Wrocławiu.

Wyzwaniem dla polityki finansowej Wrocławia na rok 2026 będzie również realizacja budżetu w oparciu o nowe przepisy związane z finansowaniem jednostek samorządu terytorialnego. Rok 2025 jest kolejnym rokiem, w którym istotnym zmianom ulega system redystrybuowania udziałów Miasta w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz podatku

dochodowym od osób prawnych. Począwszy od 2019 r. systematycznie wprowadzano zmiany w systemie podatkowym, które pogłębiły tylko kryzys finansowy, w jakim znalazły się polskie samorządy, w związku z pandemią COVID-19. Rok 2025 jest pierwszym rokiem, kiedy to podjęto realne działania mające na celu odwrócenie tego negatywnego dla samorządów trendu zmian związanego z systemem podatkowym. Prace nad wypracowaniem nowego modelu finansowania samorządów, które były realizowane przez Ministerstwo Finansów przy współudziale przedstawicieli wszystkich szczebli jednostek samorządu terytorialnego zostały zwieńczone nowelizacją ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z dnia 1 października 2024 r. oraz zmianą ustawy o finansach publicznych z dnia 8 listopada 2024 r. W myśl wymienionych ustaw począwszy od 2025 roku podstawą naliczania dochodów samorządów z tytułu udziału w PIT i CIT są zwaloryzowane dochody podatników a nie jak dotychczas dochody z tytułu podatku należnego. Zmianie nie uległ natomiast sposób przekazywania środków samorządom, który podobnie jak w latach 2022-2024 będzie bazował na comiesięcznych równych ratach. Zmiany obejmują także m.in. zwiększenie bazy naliczania dochodów JST z tytułu udziału w podatku PIT i CIT o kwoty dochodów z podatku zryczałtowanego od przychodów ewidencjonowanych oraz wydłużają możliwość częściowego poluzowania wskaźników zadłużenia z roku 2025 do roku 2029. Istotną kwestią jest fakt, iż znowelizowane przepisy zamiast subwencji ogólnej dla samorządów, wprowadzają pojęcie potrzeb finansowych JST, które mają być finansowane dochodami z tytułu PIT i CIT. Ustawodawca wyróżnił następujące potrzeby: wyrównawcze, oświatowe, rozwojowe, ekologiczne oraz uzupełniające, a także metody ich kalkulacji. Tylko w sytuacji, gdy dochody z PIT i CIT w danej JST okażą się niewystarczające do pokrycia potrzeb finansowych, samorząd otrzyma subwencję ogólną z budżetu państwa. Stąd w przypadku Wrocławia dochody z tytułu subwencji oświatowej, a także dotacji przedszkolnej, od 2025 roku nie są już przekazywane. Choć wchodzące w życie przepisy stanowią istotny krok w procesie naprawy systemu finansowania samorządów, należy podkreślić, iż nie wypełniają wielu istotnych postulatów zgłaszanych przez stronę samorządową. Najważniejszą nierozstrzygniętą dotąd kwestią pozostaje tzw. luka oświatowa, czyli różnica między oszacowanymi potrzebami oświatowymi a faktycznymi wydatkami. Aktualnie, aby zabezpieczyć realizację zadań oświatowych, samorządy są zmuszone dopłacać do systemu oświaty coraz więcej własnych środków. Dodatkowo przepisy związane z zasadami finansowania szkół niepublicznych nie dają samorządom żadnej elastyczności w tym zakresie, co prowadzi do rosnących wydatków na obligatoryjne dotacje dla placówek niepublicznych, w tym „szkół w chmurze”. Biorąc pod uwagę największe wyzwania w nadchodzącym roku, niewątpliwie najważniejsze jest zapewnienie odpowiedniego poziomu finansowania oświaty, co bez zmiany regulacji na poziomie ustawowym wydaje się być niemożliwe.

Rozmowy na ten temat muszą być prowadzone jeszcze przed pracami nad budżetem 2026 tak, żeby na potrzeby oświatowe w 2026 r. została przeznaczona przez Ministerstwo Finansów oraz Ministerstwo Edukacji kwota odpowiadająca rzeczywistym kosztom związanym z funkcjonowaniem systemu oświaty. Podobnie jak dotychczas Miasto będzie aktywnie działać na rzecz zmian legislacyjnych, które zapewnią stabilność dochodów samorządów.

Realizacja powyższych założeń będzie możliwa dzięki elastycznemu podejściu do planowania finansowego. Wieloletnia Prognoza Finansowa (WPF) będzie aktualizowana w oparciu o najnowsze prognozy makroekonomiczne takie jak inflacja, Produkt Krajowy Brutto (PKB), zmiany kursów walutowych czy stóp procentowych. Proces wydatkowania środków, zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych, będzie odbywał się w granicach limitów zobowiązań ustalonych w uchwale budżetowej na dany rok oraz w limitach zobowiązań przewidzianych w WPF Miasta dla zobowiązań wieloletnich. Ścisłe przestrzeganie limitów zadłużenia zarówno na bieżący rok, jak i na lata kolejne, stanowi wyraz odpowiedzialnego zarządzania finansami publicznymi oraz jest ukierunkowane na zapewnienie stabilności ekonomicznej miasta. Dzięki temu Wrocław będzie mógł skutecznie realizować kluczowe cele inwestycyjne, przyczyniając się do stabilności i dynamicznego rozwoju na wysokim poziomie, co przełoży się na poprawę jakości życia mieszkańców. Miasto Wrocław stawia sobie za cel maksymalne wykorzystanie środków zewnętrznych, które będą kluczowe dla realizacji zarówno obecnych, jak i przyszłych projektów inwestycyjnych. W tym kontekście podejmowane są intensywne działania zmierzające do pozyskania środków z funduszy europejskich. Dodatkowo Miasto zamierza korzystać z preferencyjnych form finansowania zwrotnego tj. kredytów i pożyczek z Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności (KPO). Kluczowym celem w najbliższym okresie jest również refinansowanie kredytów z wysokim oprocentowaniem z lat 2019-2023. Takie podejście pozwoli na wzmocnienie finansowej zdolności miasta do realizacji dużych przedsięwzięć rozwojowych oraz zapewnienie stabilności budżetowej. W roku 2024 Wrocław skorzystał z pożyczki udostępnianej z KPO w ramach wspierania zielonej transformacji miast. Pożyczką na łączną kwotę ponad 84 mln zł objętych zostało 13 projektów, których głównym celem była redukcja negatywnego oddziaływania ludzi na środowisko przyrodnicze, łagodzenie zmian klimatu, bardziej efektywne wykorzystanie zasobów, zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń, przeciwdziałanie utracie różnorodności biologicznej oraz rewitalizację przestrzeni miejskiej. W roku 2025 miasto planuje złożenie kolejnych wniosków do KPO. Istotnymi działaniami na rzecz zielonej transformacji są inwestycje w odnawialne źródła energii, poprawa efektywności energetycznej budynków miejskich oraz projekty związane z transportem niskoemisyjnym. Wdrożenie tych inwestycji ma na celu nie tylko redukcję

emisji gazów cieplarnianych, ale także poprawę jakości życia mieszkańców oraz dostosowanie Wrocławia do wyzwań związanych ze zmianami klimatu.

W ramach nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2021–2027 miasto zamierza aplikować o fundusze, które będą wspierać głównie projekty związane z rozwojem infrastruktury transportowej i miejskiej, cyfryzacji, szeroko rozumianego środowiska, polityki społecznej oraz edukacji.

W latach kolejnych Miasto Wrocław planuje realizację licznych kluczowych projektów, które wpisują się w jego długoterminową strategię rozwoju i poprawę infrastruktury miejskiej. Środki budżetowe zostaną przeznaczone m.in. na zadania transportowe, mieszkaniowe, oświatowe oraz ekologiczne, które będą miały istotne znaczenie dla poprawy jakości życia mieszkańców. W obszarze transportu priorytetem będzie kontynuacja realizacji Zintegrowanego Systemu Transportu Szynowego – etap IV, w tym zakresie m.in. Budowa trasy tramwajowej od Sępolna do Swojczyc oraz Przebudowa skrzyżowania ulic Dubois i Drobnera. Rozpoczęto również opracowanie dokumentacji projektowej związanej m.in. z budową trasy tramwajowej wzdłuż ulicy Działkowej i Borowskiej przy Szpitalu Uniwersyteckim, budową linii tramwajowej na Jagodno oraz Tramwaju na Klecinę. Ważnym elementem polityki transportowej jest kontynuacja programu *TORYWOLUCJA*, który zakłada poprawę infrastruktury szynowej... Oprócz działań transportowych miasto koncentruje się również na rewitalizacji i modernizacji zasobu mieszkaniowego, wymianie źródeł ogrzewania oraz planuje inwestycje związane z budową i kompleksową przebudową placówek oświatowych.

Strategia rozwoju Wrocławia oraz wszystkie polityki, inicjatywy i projekty, które powstają w mieście, wsparte odpowiednio środkami z funduszy unijnych oraz preferencyjnych kredytów, otwierają przed Wrocławiem nowe możliwości dynamicznego rozwoju, przy jednoczesnej poprawie jakości życia mieszkańców.